



# GLASILO OBČANOV

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE LITIJA

MAREC 1993, ŠT. 3, LETO XX.  
POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI LITIJA

ZIK MATIČNA KNJIŽNICA  
Parmova 9  
61270 LITIJA

## NOV VRTEC V KRESNICAH

V velikem kraju zbudijo pozornost ljudi le pomembnejše stvari, za majhen kraj pa je pomemben skoraj vsak dogodek, ki razbije enolično vsakdanjost. Kresnice niso zelo velike, velik pa je bil dogodek, ko so se odprla vrata novega vrtca in učilnice kot prizidka k osnovni šoli.

Vendar to ni bila prva otvoritev ustanove za najmlajše v Kresnicah, saj so se že leta 1975 prvič odprla vrata vrtca. V kleti Kokaljeve hiše so našli prostore, ki so jih preuredili za izvajanje vzgojno-varstvene dejavnosti. Prvi koraki so bili tudi v tistem času težki in brez prizadevanj nekaterih posameznikov, ki so v kraju zagovarjali potrebo po organiziranem varstvu, bi na vrtec morali še čakati. Začelo se je z eno skupino, vendar se je število staršev, ki so želeli svoje otroke vključiti v vrtec, toliko povečalo, da so se otroci razdelili v dve skupini. Čez nekaj let pa se je število otrok zopet zmanjšalo in ostala je ena skupina. Pogoji bivanja v tem vrtcu so bili včasih komaj zadovoljivi, saj je vlaga predvsem v zimskem času in ob daljšem deževju pritiskala iz tal in sten. Slabe pogoje smo sami in z veliko naklonjenostjo ter razumevanjem našega pokrovitelja - Industrije apna Kresnice, vsako leto nekoliko izboljšali: izolirali tla, obložili stene, zamenjali vodovodno napeljavo itd.

Prvega novembra 1990 pa je narasla reka Sava, ušla iz struge in povsem zalila prostore vrtca. Naslednje jutro smo lahko le opazovali posledice, ko je en meter visoka voda odtekla. Takoj smo lahko le ugotovili, da je nadaljnje delo v teh prostorih nemogoče in da bi bilo vlaganje v obnovo nesmotno.

Potrebno je bilo hitro ukrepanje. Tu pa smo naleteli na razumevanje pri osnovni šoli, saj so nam takoj odstopili v tistem letu še nezaseden razred. Vendar so vsi vedeli, da je ta prostor le začasen, saj se je v šoli že kazala potreba, da bodo ta prostor potrebovali.

Z našimi problemi so bili seznanjeni vsi ustrezni občinski organi. Tako se je v letu 1992 začelo urejanje dokumentacije, začetek

gradbenih del v juniju in otvoritev novih prostorov 6. marca 1993.

Novi prostori so takšni, kot jih otroci potrebujejo in zaslužijo. Zavedamo se, da je tudi najboljše komaj dovolj dobro za naše malčke. Zato bomo morali tudi mi, odrasli, primakniti svoj kamenček v mozaiku, da bodo naši otroci v novih prostorih srečni in da bodo od nas odhajali z lepimi spomini.

**Naslednja številka GO  
bo izšla 26. aprila.  
Prispevke sprejemamo  
do srede, 14. aprila 1993.**



## OGENJ

V teh dneh kurjenje na prostem ni samo nevarnost za nastanek požara z neslutnimi posledicami ampak tudi nevarnost za zastrupljanje zraka. Dim, ki nastaja pri gorenju, vsebuje množico strupenih snovi, ki dražijo dihalne organe, se vstajajo na tla in s tem tudi na vrtno in poljske pridelke, ki jih uporabljamo za prehrano ljudi in živali. Pa ne gre samo za te pridelke, tudi vsa druga vegetacija je zaradi strupov, ki so v dimu, zelo prizadeta prek tega pa se zastrupljajo živali in na koncu te verige je spet človek.

Še posebno nevarno je kurjenje takšnih materialov, ki vsebujejo strupene snovi ali kjer ne prihaja do popolnega izgorenja zaradi prenizkih temperatur in nestrokovnega kurjenja ter nasploh brez primernih tehnoloških sredstev. Med takšnimi snovmi je tudi polivinil, pri katerem se pri takšnem gorenju sprošča strupen klor.

Sicer pa imajo v naprednih evropskih državah kurjenje na prostem prepovedano oziroma dovoljeno le, če se ga predhodno prijavi občini ali policiji. Glede na to bo verjetno tudi nov občinski odlok o javnem redu in miru ustrezno uredil to problematiko.

Martin Brilej

## SLOVENIJA - DRŽAVA ODLIČNOSTI

V Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani, je bila v četrtek, 18. februarja, promocija Nacionalnega programa kakovosti Republike Slovenije, ki so se je med številnimi udeleženci udeležili tudi ugledni gostje: predsednik Republike Slovenije Milan Kučan, ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar in drugi.

Nacionalni program kakovosti je zamišljen kot dolgoročni strateški program Republike Slovenije, ki naj omogoči doseganje višje kakovosti slovenskih proizvodov, storitev in procesov ter prispeva k večji konkurenčnosti slovenskih proizvodov na evropskem in svetovnem trgu. Kakovost naj bi postala ključna sestavina v oblikovanju celostne podobe Slovenije in predstava o Sloveniji naj bi se povezala s predstavo o kakovosti proizvodov in storitev, kakovosti okolja kakovosti bivanja.

Nekaj misli iz predstavitvene brošure o Nacionalnem programu kakovosti, ki so jih zapisali:

Milan Kučan: "Odličnost naj postane - in to moramo doseči - samoumevna lastnost izdelkov, storitev in vedanja, ki je brez napak. Korak, ki ga je nujno stopiti odtod naprej, je različnost. Ta mora biti brez napak. Od konkurentov se mora razlikovati po enkratnosti. Samoumevna odličnost mora postati del vsakdanjega življenja. Življenje, ki ga živimo in delamo, učimo, počivamo, igramo in imamo radi."

Dr. Alojzij Šuštar: "Prizadevanje za kakovost na vseh področjih je znamenje kulture in plemenitosti človeka v njegovi ustvarjalnosti in etični odgovornosti. Kakovost je mogoče ustvarjati in uveljavljati samo ob poštenem sodelovanju in osebni odgovornosti čim več ljudi."

Mag. Mitja Borko, vodja projekta: "Nacionalni program kakovosti je odraz težnje k visokim ciljem kakovosti, je program nove rasti, razvoja in kakovostnega vzpona Republike Slovenije. Na vseh nas je, da ga poskušamo uresničiti."

Ja, vsak v svojem okolju in na svojem področju naj si prizadeva za večjo kakovost, da se bomo čimprej pridružili državam, ki že slovijo po odličnosti.

Magda Breznikar

*Spoštovane občanke in občani!  
Vesele velikonočne praznike, obilo  
vstajenske radosti in polnost  
medsebojnega zaupanja in spoštovanja  
vam želi*

SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA  
Podružnica Litija

*Voščilo  
Vsem občankam in občanom  
želimo obilo velikonočnega žegna,  
veselja in obilo vstajenske radosti.*

SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI,  
Občinski odbor Litija

*Spoštovane matere!*

*Ob vašem prazniku, materinskem dnevu,  
vam izrekamo vso zahvalo za vaš trud in  
zgodovinsko materinsko poslanstvo, za  
kulturni in duhovni razvoj slovenske  
družbe!*

SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA  
Podružnica Litija

*Materam ob prazniku*

*Ob materinskem dnevu želimo vsem  
materam lepo praznovanje z željo, da bi  
se družba bolj zavedala vašega  
poslanstva.*

SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI,  
Občinski odbor Litija

*Uredniški odbor in Prelest  
Ljubljana voščita vsem  
bralkam in bralcem Glasila  
občanov vesele Velikonočne  
praznike.*



## STRANKE SPOROČAJO

## ALI BO RES MORALO PRITI DO VSESLOVENSKEGA KMEČKEGA ŠTRAJKA?

O sami protestni aktivnosti ne bi pisal, mislim pa, da je potrebno poglobljeno razčleniti vzroke, ki nas silijo k reševanju na sindikalnem, stanovski način.

1. Prvi in bistveni problem predstavlja divji, nenadzorovan uvoz mesa, vina in nekaterih drugih kmetijskih pridelkov. Ta način zniževanja cen za potrošnike je v Evropi že zdavnaj mimo, saj imajo ob divjem uvozu edino korist prekupčevalci, ki razliko med subvencionirano izvozno ceno v evropskih državah in domačo prodajno ceno v trgovinah pospravijo v svoj žep. S tem je prizadet kmet, pridelovalec, ki ne more prodati živine, oziroma jo mora prodati po nižji ceni in to po suši, ki je že tako oklestila višino in kakovost pridelane krme! Prav tako je na slabšem domača predelovalna industrija, ki se sooča z nelojalno konkurenco tako, da je predelava marsikje prišla v hudo krizo. Na slabšem so tudi potrošniki, ki to uvoženo hrano plačajo po isti ceni, kot je domače meso, njegova kvaliteta je pa vprašljiva. Tudi za državo je tak divji uvoz slab, saj če bi uvedla uvozne prelevmane (dajatve), pooblastila organizacije, ki se lahko ukvarjajo z uvozom živine, bi se v državni blagajni nabralo kar precej denarja, ki bi ga lahko namenili za pospeševanje domače proizvodnje. Tak divji uvoz tudi v reprovirgi ustvarja razliko med cenami repromateriala, odkupno ceno in do končne cene za potrošnika.

2. Drug problem je nadaljevanje prvega, to je zagotovitev povprečne odkupne cene, ki bi vsaj minimalno pokrila stroške pridelave na povprečni slovenski kmetiji po izračunih Kmetijskega inštituta Slovenije. Tako dobe kmetije plačano le 60% proizvodne cene mleka oziroma 21,40 SIT, če ta cena ni deležna kakšnih odbitkov! Pri mesu je stanje podobno (65% oziroma 270 SIT za kg). Podatki o rasti cen reprodukcijskega materiala pa so pravo nasprotje praktično mirujočih odkupnih cen, saj je februaraska rast cen zaščitnih sredstev dosegla 7,9 odstotka!

3. Davčno privijanje kmetov pa je posebna zgodba. Kakšno škodo lahko naredi pavšalno povišanje količnika katastrskega dohodka, ki je bil od decembra 1991 do marca 1993 povišan za 7,49-krat, kar je povzročilo enako povišanje dajatev za zdravstveno zavarovanje kmetov in ukinjene otroške doklade ter štipendije marsikateri kmetiji.

4. Vzpostavitev Kmetijsko gozdarske zbornice po evropskem vzoru pa bi po mnenju kmetov (Zadružne zveze in Slovenske kmečke zveze) le začelo urejati problematiko kmetijstva na pravi način. Potrebno je poudariti tudi to, da bi morala biti zbornična politika taka, ki bi sledila dolgoročni kmetijski politiki ne glede na menjavo vlad. Prav uvozno izvozni režim v pristojnosti zbornice. Tudi javna kmetijska in

gozdarska svetovalna služba, kmetijska zemljiška in selekcijska služba ter kmetje bi ob predstavnikih predelovalne industrije in potrošnikov tvorili to ustanovo.

To so le bistvene zahteve, ki jih vladi že skoraj pol leta naslavlja Slovenska kmečka zveza in Zadružna zveza Slovenije, a žal brez uspeha. Do naših zahtev se vlada obnaša prav tako arogantno kot do zakona o zamrznitvi plač, ki bo zamrznil plače predvsem najnižjemu sloju prebivalstva. Širšo javnost bi rad opozoril, da protestne aktivnosti in zahteve vladi ne pomenijo zviševanja prodajnih cen, pač pa njihovo prerazporeditev v sami reprovirgi kmetijstva, predelave in trgovine. Naše zahteve pomenijo tudi zaščito domače proizvodnje, s čimer bodo potrošniki lahko kupovali bolj zdravo hrano, ohranitev vitalnosti podeželja, kulturne krajine in končno tudi duše Slovenije.

Franci Rokavec

SPOŠTOVANI ČLANI,  
ČLANICE IN SIMPATIZERJI!SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA -  
PODRUŽNICA LITIJA

vabi

NA REDNI LETNI  
PROGRAMSKO VOLILNI  
OBČNI ZBOR,

ki bo v **nedeljo, 28. 3. 1993, ob 14. uri**, v Kulturni dvorani v Šmartnem.

Občnega zbora se bodo udeležili tudi nekateri ugledni gostje:

- Marjan Podobnik, predsednik SLS
- dr. Stanko Buser in
- Metka Karner-Lukač.

Po končanem občnem zboru bo družabno srečanje.  
Toplo vabljeni!

## Zeleni

### VEDNO BUDNI

Zeleni Litije se sestajajo vsako sredo ob 18. uri v prostorih stranke na Trgu na Stavbah 1. Kdor ima željo sodelovati pri Zelenih in s tem pri aktivnostih za lepo, čisto, naravno in zdravo okolje ter razvoj, bo vedno dobrodošel.

Sicer pa Zeleni Litije ne mirujejo. Nenehno so pozorni in sproti opozarjajo, zahtevajo in evidentirajo ekološke probleme v naši občini. Sprejemajo tudi kup prijav in opozoril ljudi z vseh območij, največ pa se jih nanaša na divja odlagališča odpadkov in onesnaževanje površinskih vodotokov.

Letos so Zeleni Litije poleg sprotih zadev obravnavali tudi vprašanje projektiranja elektram na Savi (so proti elektrami v Ponovičah z jezom na Zg. Logu), občinske deponije komunalnih odpadkov (deponijo je treba nujno in čim prej zgraditi), ravnanja s posebnimi odpadki v občini (problem je popolnoma nerešen!), pitne vode in varovanje vodnih virov, izgled naselij, ureditev prometne in osnutek proračuna litijske občine za leto 1993.

Zeleni tudi vnaprej računajo, da se jim bo pridružilo še več ljudi, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju žive.

M. B.

## POGLED

## V OBČINSKO DENARNICO

V tem mesecu naj bi poslanci potrdili plan pridobivanja denarja in obenem tudi plan delitve tega občinskega denarja. Moje mnenje je, da je že kar v navadi, da je tak denarni plan izdelan tako, da ni blizu občanom. Tudi Slovenski krščanski demokrati skušamo svoje člane in simpatizerje čim bolj seznaniti s proračunom, vendar moram povedati, da to ni enostavno zaradi obsežnosti, raznih profesionalnih izrazov in tujk, ki naredijo tak plan slabše pregleden. To ni kritika, da bi bil proračun nestrokovno pripravljen.

Kljub vsemu smo zavzeli določena stališča, ki jih pri sprejemanju želimo zagovarjati. Pri tem naj najprej omenim, da naj bi po planu zbrali in razdelili 484,768.000 SIT.

Po našem mnenju bi moral proračun izkazovati večjo naklonjenost do podeželja, saj Litija je podeželska občina. Na primer sredstva, namenjena kmetijstvu in s tem razvoju podeželja, so minimalna. Prav tako sredstva za krajevne skupnosti še zdaleč ne zadostujejo za normalno poslovanje, s tem se izgubljajo lokalni interesi.

Potem so še dobrodelne organizacije, kot na primer Karitas, ne prejme niti tolarja iz proračuna, kar bi nujno potreboval vsaj za bencin za razvoz hrane in oblačil.

Zahtevamo enakovredno obravnavo vseh dvoran v občini, prav tako društev...; naj pridobivajo sredstva po vnaprej dogovorjenih načelih, predvsem glede na njihovo aktivnost.

Večjo podporo naj bi imelo otroško varstvo, kar naj bo omogočeno vsem otrokom.

Več denarja naj se nameni za odpiranje novih delovnih mest, predvsem v kmetijstvu.

To je vsaj nekaj postavk, ki

so v tem planu zanemarjene ali celo izpuščene.

Lepi izgovori so, da ni denarja. V osnutku je predvideno 6,300.000 SIT za čiščenje zelenih površin. Od kje je pa ta denar? Za vzdrževanje skupnih komunalnih naprav po krajevnih skupnostih pa je le 500.000 SIT.

Za ali proti je politična odločitev in je v "rokali" poslancev.

SKD OO Litija  
Martin Hostnik

POVEZOVANJE  
SOCIALDEMOKRATSKIH SIL

SDSS - predsedstvo Litija je na zadnji seji razpravljalo o povezovanju in združevanju socialdemokratskih sil, tako da bi bila socialdemokratska stranka jedro združevanja strank, ki imajo socialdemokratsko usmeritev. Naš cilj je, da preprečimo usmeritev, kjer bi bil prostor samo za desni blok. Potreben je uravnotežen razvoj močne socialdemokracije kot protiutež omenjenim desnim težnjam. S to usmeritvijo SDSS odpira vrata za sodelo-

vanje vsem, ki se želijo pridružiti našemu načinu dela in razmišljanja.

Na zadnji seji predsedstva smo razpravljali tudi o primerosti datuma sedanjega občinskega praznika in o spremembi občinskega grba. Zaradi stalnih polemik v časopisju in drugih medijih predlagamo, da začne občinska skupščina postopek za preklic istine, s katero je postal častni občan naše občine g. Mitja Ribičič.

Stalna naloga naše stranke je izpolnjevanje sprejetega delovnega programa in predvolilnih obljub, zato vztrajamo pri izvedbi naslednjih nalog, ki so pomembne za vse občane:

1. Čimprej je treba rešiti problem deponije za smeti; v sodelovanju z drugimi strankami podpiramo prizadevanje Zelenih.

2. Zavzemamo se za izgradnjo oziroma sanacijo vodovoda, saj pijemo in uporabljamo slabo vodo.

3. Podpiramo pobudo o izvajanju javni del, saj bomo s tem rešili vsaj nekaj čakajočih na Zavodu za zaposlovanje.

4. Zavzemamo se za reorganizacijo krajevnih skupnosti, saj je treba v njihove organe vključiti predstavnike vseh strank, ki so sodelovale na volitvah.

Vse občane, ki podpirajo naše usmeritve, obveščamo, da se lahko včlanijo v naše stranko, če nas pokličejo na telefonski številki 881-671 in 881-543, kjer bodo dobili vse informacije o našem delu in tudi pristopne izjave.

Nenazadnje moramo poudariti, da je bilo pisanje nekoga v prejšnji številki Glasila občanov pristransko in trdimo, da smo prišli v družino strank na pošten način, nikakor pa ne skozi stranska vrata.

SDSS - predsedstvo Litija

LETNA KONFERENCA  
SKD V KOPRU

Slovenski krščanski demokrati smo imeli letno konferenco 27. 2. 1993 v Kopru, kjer smo obravnavali delo preteklega leta, volitve, statut, združevanje...

Najpomembnejši del je bilo poročilo o delu stranke SKD, ki ga je podal predsednik g. Lojze Peterle. Pojasnil je razloge, zakaj sodelujemo v vladi, kjer je med drugim dodal: "Če je vlada dobra, potem ni razlogov, da sodelujemo, če je slaba, potem smo zraven zato, da ne bodo vsega pokvarili." Kljub temu, da smo pričakovali malo višji volilni rezultat, je g. Peterle zadovoljen tudi s tem saj smo druga najmočnejša stranka kljub temu, da je na "desni" veliko glasov pobrala SNS.

Dalje smo obravnavali finančno poročilo, poročila organizacij stranke: Poslanske skupine, Mladih krščanskih demokratov, Slovenskega kmečkega gibanja, Slovenske ženske zveze, Gospodarskega foruma in Seniorškega gibanja.

Spremenili smo tudi statut v toliko, da je v stranki SKD možno organizirati krila (frakcije), ki morajo delovati v skladu s statutom SKD.

Sprejeli smo letni program dela stranke.

Pomembno je bilo tudi sprejetje Sporazuma o združevanju med SKD in Gospodarsko stranko in Sporazum o povezovanju SKD in SDZ - Narodno demokratsko stranko. Ob tem je svoje poglede na združevanje podal tudi dr. Rajko Pimat, predsednik Narodnih demokratov.

SKD OO Litija  
Martin Hostnik



## PISMA BRALCEV

NOVA DEPONIJA ODPADKOV  
"ZA SVIBNOM" -  
Z DRUGE PLATI

V letošnji 2. številki Glasila občanov je bil v rubriki Naše okolje priobčen članek z naslovom "V Ponovičah ni več prostora za odpadke..." avtorja M. B., ki glede na pomembnost obravnavane problematike in nakazane rešitve terja, da se javnost seznanja še z nekaterimi dejstvi in okoliščinami, ki jih v članku ni, če želimo, da bi bili objektivno informirani vsi, kar naj bi bil prvenstveni namen in odlika vsake informacije.

Priobčeni članek odslikava razmere na deponiji odpadkov v Ponovičah, nad katerimi bi se morali zamisliti predvsem tisti, ki jim je po profesionalni plati naložena skrb za okolje. Kdor si je v zadnjem času ogledal omenjeno deponijo, se bo najbrž strinjal z ugotovitvijo, da se odpadki dejansko "odlagajo skorajda dobesedno v Savo!"

V članku tudi ni zaslediti nobenih podatkov "o večletnih (brez-uspešnih) prizadevanjih za novo sodobno deponijo", tako da si bralec ne more ustvariti niti približne slike o njih in o razlogih za takšno oceno. Javnost bi vsekakor zanimalo, katere lokacije so bile doslej preverjene in kateri razlogi so utemeljevali opustitev nadaljnjih aktivnosti.

Iz članka bralec določno zve, da je bila Široka dolina izbrana za lokacijo nove deponije, toda o opravljenih strokovnih raziskavah in o vsem ostalem, kar sodi poleg - zopet nič, kot da javnosti ni treba obveščati. Iz članka niti ni razvidno, čigava zemlja je predvidena za lokacijo deponije, kaj šele, da bi se navedlo, ali se prizadeti ljudje z njo strinjajo in kakšno je nasploh stališče krajanov, ki živijo v njeni neposredni bližini o predvideni izgradnji. O vsem tem torej v članku ni zaslediti ničesar, čeprav je pisec razpolagal s potrebnimi informacijami. S takšnim načinom obveščanja zato ni mogoče soglašati.

Spričo pomanjkanja pravih informacij krožijo po terenu najrazličnejše govorice o izgradnji odlagališča v tako imenovani Pavlihatovi loki. Ta leži v bližini Krhličja in se krajanje z izgradnjo odlagališča ne strinjajo. Lastnik predvidene parcele je v razgovoru s predstavnikom Občine Litija povedal, da parcele ne odstopi, z izgradnjo odlagališča pa prav tako ne soglašajo lastniki parcel, ki mejijo na lokacijo odlagališča. Krajanje Krhličja in lastniki prizadetih parcel smo s takim stališčem seznanili predsednika SO in IS Litija, medtem ko smo Krajevni skupnosti Hotič predlagali, da sproži postopek v zvezi s tem in sprejme zaradi zaščite krajanov vse potrebne ukrepe. Prepričani smo, da izgradnje odlagališča v naši neposredni bližini ni mogoče reševati brez našega soglasja. Ne bojimo se niti groženj s prisilnim odvzemom zemlje, ker menimo, da za tak ukrep ni ne strokovne podlage niti pravne. Naše stališče pa je nasprotno podprto z mnenjem pristojne gozdarske službe, Lovske družine in Ribiške družine Litija.

Območje, predvideno za izgradnjo odlagališča, je bogato z zdravno in kvalitetno vodo. Lanska suša ga ni uspela prizadeti. Z vodo oskrbuje krajane Konja, okraj Svibna pa tudi prebivalce Gorenjega Loga. V letošnjem letu bo zgrajen vodovod še za potrebe Krhličja, o čemer je že izdano dovoljenje. Predvideni poseg na lokaciji tako imenovane Pavlihatove loke bi imel takojšnje posledice na tem, za življenje ljudi še kako pomembnem področju. Vodni viri na območju Konjski potok-Svibno so namreč neraziskani, zato imisij z odlagališča strokovno ni mogoče vnaprej izključiti. Vse to pa kaže, da izbrana lokacija očitno ne leži na naravno nepropustnih tleh, ko je Sviben "tako moker", kar je ena izmed bistvenih predpostavk za izbor lokacije - tudi po kriterijih, objavljenih v članku! Imisije lahko, dolgoročno gledano, povzročijo le nepopravljive škodljive posledice tako v naravi, na živini kot na ljudeh. Škodljivi vplivi pa bi najprej prizadeli nas, v bližini odlagališča živijo krajanje. Zato odklanjamo takšno "skrb" občine. Z odpadki krajanje Krhličja že sedaj nismo obremenjevali deponije v Ponovičah in bomo tudi v prihodnje sami odgovorno poskrbeli zanje. Za svoje odpadke naj si občina najde drugo primerno lokacijo, nas in našo zemljo pa naj pusti pri miru.

Av gust Cirar,  
Konj 9

## TO JE PRAVA REŠITEV!

Čeprav Statut KS Kresnice poleg drugega določa tudi to, da se zbori krajanov sklicujejo po potrebi, je ta vendarle po nekaj več kot dveh letih bil tudi sklican dne 3. 3. 1993 in bil tokrat kljub razširjenemu dnevnemu redu "pripeljan" do konca. Krajanje smo poslušali poročilo o dosežkih, predvsem o uspehih izrednega pomena, kot so ceste, pota, voda, elektrika itd.

Po predstavljenem programu za naslednje obdobje pa kaže, da čaka krajanje še veliko dela. Zaradi vsesplošnega težkega gospodarskega položaja bo le težko uresničljiv in bo najbrž več ali manj ostal le spisek potreb in neuresničljivih želja krajanov.

Razpravljalcev na zboru ni manjkalo. Bilo jih je največ, ko je "prišel" na vrsto Osnutek zazidalnega načrta. Pa kako ne bi! Saj

je to tema, ki ne bo nikoli dokončana. Razprava o tej točki je tudi tokrat več kot očitno pokazala, da gre za silno občutljivo področje, pa bi ji prav zaradi tega bilo potrebno nameniti še posebno pozornost. Saj zazidalni načrti posegajo v neposredno okolje in življenje krajanov.

Še najbolj vroče pa je postalo, ko je sledila razprava o predvideni stanovanjski cesti ob železnici v zahodnem delu Kresnic. Čeprav so se avtorji Osnutka na vso moč trudili v svojih pojasnjevanjih, obrazložitvah in dokazovanih prikazati krajanom koristnost in potrebo po tej cesti, jim to ni uspelo. Nobena stvar jih ni mogla prepričati, da bi bila stanovanjska cesta resnično potrebna in koristna, zato so krajanje sprejeli sklep, da se črta na celi relaciji, to je od železniškega prehoda pa do konca. Kaj je tisto, kar želim povedati vsej javnosti, tudi urbanistom, zaradi česar sem temu članku dal naslov: "To je prava odločitev, oziroma rešitev" vseh do sedaj v četrt stoletja nakopičenih "problemov" v zahodnem delu Kresnic, ki so nastali in se stopnjevali šele potem, ko je bil predvsem zaradi obravnavane ceste leta 1974 sprejet zazidalni načrt. In od tedaj dalje iščemo neprimerne rešitve. No, to so pogledi in stališča razpravljalcev - krajanje Franca Koncilje in krajanje KS Jevnica Francija Rokavca. Oba imata podobne poglede na urbanizacijo izvenmestnih območij, to pa je, če se kaj spominjam njihovih predlogov, naj se še pred objavo Osnutka v Uradnem listu opravijo posvetovanja s krajanje, posebno še, ker gre mnogokrat za specifičnosti in na ta način poiščemo vsestransko najboljše rešitve. Tako bi bila že vnaprej izključena vsa nesoglasja in očitki na račun urbanistov in hkrati v zadovoljstvo prizadetih krajanov. Znano je, da vsiljene rešitve niso dobre, še manj trajne, saj jih večina skoraj nikoli ni pripravljena voljno sprejeti. Ob tako diskretnih in korektnih razpravah in izjavah omenjenih razpravljalcev jima gre prav gotovo javna pohvala. Bolj drugega kot prvega, ali pa kar oba, vabim, da svoje poglede na urbanizacijo podeželja predstavita v eni od naslednjih številki Glasila občanov. Prepričan sem, in to trdno, da se med občani ne bo našel nihče, ki bi temu nasprotoval ali celo zatrljal in rekel: "To pa ni prava rešitev." Če pa bi se kljub vsemu le kdo našel z boljšimi predlogi in rešitvami, pa bomo tega občani gotovo veseli, še bolj pa verjetno urbanisti sami, saj je to končno njihova dolžnost in so zato tudi kot strokovnjaki prvi poklicani za urbano in gospodarno urejenost določenega kraja. Tudi čas, za katerega radi rečemo, da je najboljši razsodnik in mu to tudi priznavamo, je vse to dejansko že zdavnaj potrdil.

Hvala!

Ignac Vozel,  
Kresnice 57

ELEKTRARNE NA SAVI -  
KORIST ALI ŠKODA?

Nekako sedem ali nekaj več let je, ko je v javnost pricurila vest o nameravani graditvi pretočnih elektrarn na Savi. Teh naj bi bilo od Radovljice do Krškega kar 16. Takrat so bili časi, ko je bil del strokovne in laične javnosti močno angažiran z ekološkim nabojem. Vladajoči boljševidem jo je smatral za nadležno opozicijo. Velik nosilec ekološke misli je bila takrat mladina. Leta 1986 je OOOZSM Kresnice organizirala obravnavo o celovitem stanju okolja v kraju, v kar je vključila tudi nameravano izgradnjo elektrarne. Vodstvo kraja taki pobudi ni bilo naklonjeno, saj je iskalo proceduralne napake v organizaciji pobude in se vsebini problematike sploh ni posvečalo.

16 elektrarn je načrtovanih tako, da bi bila vsaka tam, kjer bi se nabralo 8m višinske razlike. Veliko je prepričevanja o nepropustnosti nasipov, v kar pa malo kdo verjame, saj bi bile navsezadnje vse na potresnem območju. Čelna elektrarna naj bi bila v Radovljici, čemur pa so se prebivalci že odločno uprli. Voda za jezovi bi bila počasi potujoča greznica. Današnji poldnevni pretok bi se podaljšal na teden dni. Kje je denar za izgradnjo ca. 100 čistilnih naprav večjega obsega? Hidrologi vedo, da je Sava popolnoma neprimerna za tak poseg, ker je hudourniškega značaja. To pomeni, da ji gladina preveč niha in da bi bila korist pridobljene elektrike majhna proti škodi tudi, če bi bile vgrajene cevaste turbine.

Kaj to pomeni za Kresnice, kjer je okolje že sicer močno obremenjeno? Nekako 50 m zahodno od mostu naj bi bil jez, za katerim bi voda segala do Jevnice in tam bi bil nov jez. Nasip bi bil približno tam, kjer gre sedaj cesta proti zapornicam in voda bi segala nekaj pol metra pod železniško progo. Kdor hoče imeti predstavo o posegu, naj gre v Zapodje, od koder je najlepši pogled na polje. To polje je enkratna stvaritev narave in človeških rok in zemlja na rečnem progu je najkvalitetnejša, kar je imamo. In kako do energije, če ne tako? Pred leti so mi tisti, ki sem jim šel na živce s svojimi pripombami, pravili: če bodo ljudje take poslušali, bodo morali živeti pri svečah. Svetujem, da si še enkrat preberete tisti del članka g. Brileja v prejšnji številki Občana, ki govori o porabi energije na enoto proizvoda ali še bolje knjigo "Ekologija, energija, varčevanje", ki je izšla leta 1987 in jo je napisal Peter Novak. Menim, da bi bilo potrebno za učinkovit nastop organizirati vse prizadete ob Savi.

Pavel Smolej

DUHOVNO MISEL  
ZA VELIKONOČNE  
PRAZNIKE LITIJANOM

Vedno me zelo skrbi, kako bodo potekali velikonočni obredi. Vsi sodelujoči pa imamo največjo skrb, kako bodo potekali obredi velikonočnega jutra. Ali spet ne bodo mogli k slovesni sveti maši priti vsaj tisti, ki bi radi prišli v cerkev?

Naša cerkev ni katedrala, ni grad, pač pa je v njej večstoletno prebivališče Boga med nami. Pred letom 1614 je bila to le majhna mrliška kapelica. Njeni zidovi stoje še danes. Po tem letu so cerkev večkrat prenavljali. Lepo je bila prenovljena l. 1936, ko je bila ustanovljena v Litiji samostojna župnija. Zdaj jo spet mislimo povečati, olepšati. Seveda bo to mogoče s skupnimi močmi. Ali ji boste pri tem pomagali tudi Vi? Medtem, ko bomo mi gradili Bogu prijeten dom na zemlji, nam bo on pripravil lepši, neporušljivi, večni dom v večnosti.

In že smo pri velikonočnem jutru v Litiji. Jutranje meglo prešinja glas zvonov. Šumenje Save ima danes še posebno lepe in mogočene akorde. V cerkvi se med poslušanjem božje besede in prijetnim jutranjim petjem psalmov odvijajo obredi velikonočnega jutra. Ko zadoni pesem radosti - aleluja - se dvignejo bandera. Krepki fantje držijo banderske drogove, njihove oči se usmerjajo v zrak, da ne bi bandera kaj poškodovali. Počasi stopajo in obračajo bandero proti vetru, da lepše plapolata.

Ministrante, ki nosijo na začetku procesije velik križ s Križanim, bolijo roke in z zvončki izmenoma pozvajo. Vstali Kristus hodi v zlati monštranci po Valvazorjevem trgu. Na stojalu monštrance se igrajo prvi jutranji žarki. Pevec poje "...premagal je pekel in smrt..." V linah ubrano potrka vajo v čast Gospodovemu vstajenju. Otroci venomer klepetajo - še med mašo. Doma jih čaka žegen. Zanje je miza že pogrnjena. Gnjat diši, potica in pirhi leže ob hrenu in klobasah. V srcu vseh pa počiva vesela vest: "Kristus je vstal, vstali bomo tudi mi."

Kako dober je Bog do našega naroda. Morda se mu danes ne bo nihče zahvalil za dar odrešenja in vstajenja. Tam doli na jugu pa divja vojna. Tisoče nedolžnih ljudi, od otrok do starih ljudi, je umrlo od granat in ostrostrelcev. Na stotine otrok je umrlo celo od lakote. To je grozljivo spoznanje, posebno če pomislimo, da niti diplomati ne znajo ustaviti agresorja.

Naši otroci pa bodo še danes veselo skakali po mestu in najbolj iznajdljivi sekali pirhe in pomaranče.

Pri slovesni velikonočni maši bo duhovnih z visokim glasom pel: Bratje, postrgajte stari kvas, ker ste opresni, postanimo nekaj novega, zakaj naše velikonočne Jagnje Kristus je darovano.

Nad tabernakljem bo zablestel vstali Kristus s praporcem in ognjen s škrlatnim plaščem.

Veselite se: Kristus je vstal. Zato vsem, ki dobro v srcu mislite, želim vesele in milosti polne velikonočne praznike.

Tone Masnik, dekan





# Kultura

## ŠOLA ZRASTE IN PADE Z UČITELJEM

Jože Grošelj, nesporno prvi mož litijskega šolstva, je bil v soboto zvečer, ko sva se začela pogovarjati, videti svež in dobre volje. "Bil je lep dan in ukvarjal sem se z vrtom, to pa me je že od nekdaj veselilo. No, zdaj bom imel več časa zanj," je še dodal, ko sva sedla k pogovoru.

O šoli in šolstvu je bilo v našem časopisu veliko napisanega, kar seveda na nek način, saj precejšen del uredniškega odbora (z glavnim urednikom na čelu) sestavljajo šolniki. Tokratni prispevek je namenjen predstavitvi poklicne poti dolgoletnega ravnatelja vseh treh velikih šol v občini, gospoda Jožeta Grošlja ob njegovem odhodu v zaslužni pokoj.

Ko bi zdaj, po skoraj štiridesletnem delu v šolstvu, odprli svojo življenjsko skrinjo, kaj bi vzeli najprej iz nje in kaj bi se vam utrnilo ob pogledu na to?

Toliko je bilo vsega, pa vendar, ko zaprem oči, najprej pomislim na učilnico, polno zvedavih otroških oči, na šolski hodnik in nepogrešljivi, vendar vsem nam tako ljubi direndaj na njem. To je tisto, ki me je spremljalo vse življenje, in kar pravzaprav danes najbolj pogrešam.

Ko ste se pred novim letom poslavljali od šole, so vam učenci obnemali s šopkom in lepimi željami za mirno jesen življenja, zapeli tudi pesmico STOJI UČILNA ZIDANA. Se spomnite, kaj ste jim povedali takrat?

Kako bi mogel kaj takega pozabiti? Naključje je hotelo, da sem se s to pesmijo srečal na začetku in koncu svoje poklicne poti, zato se nisem mogel ubraniti ganjenosti...

Le zakaj bi se morali? V čudoviti mladinski knjigi MALI PRINC pisatelj pravi: Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.

Res je tako. Če prav pomislim, sta vse moje delo vodila glava in srce. Eno brez drugega bi bilo brez prave vrednosti. In še enkrat k učilni, nad katero se dviguje stara jablana. Moje prvo službeno mesto je bil majhen kraj pod valovitimi Gorjanci blizu Krškega, Bučka. Ne vem, če ste že slišali zanj, neni pa je ostal v najlepšem spominu. Daljnega leta 1954, še pred službenim vojaščinom, sem bil nameščen na osnovno šolo v tem kraju kot pripravnik. Bila je to manjša šola s stodesetimi učenci in petimi učitelji. Učil sem dva razreda: enega dopoldne, drugega popoldne, ker nas je bilo malo, pa še biologijo in telovadbo na predmetni stopnji.

V tisti šoli je bila lepa navada, da so pouk začeli in končali s pesmijo. Ne s kakšno udarno pesmijo, kot bi kdo za tiste čase pomislil, z lepo slovensko narodno. In tako sem prvi dan svoje službe slišal iz otroških ust prav tisto STOJI UČILNA ZIDANA.

Kako ste se počutili kot popoln učiteljnik tako daleč od doma? Ste ostali dolgo tam?

Lepo so me sprejeli in tudi jaz sem se hitro vživel v kmečko okolje in tamkajšnje navade. Ustvaril sem pristen stik z otroki in njihovimi starši v šoli in zunaj nje. Vaške šole so res specifične, vse življenje nekega kraja se zrcali v njih. Dobra šola je srce vasi.

Odhod k vojakom. Oficirska šola. Po končani vojaščini pa spet misel, kam naprej.

Prilo je do nekkih reorganizacij in skoraj bi že začel učiti na nižji gimnaziji v Sevnici, ko so mi ponudili dve mesti bližje domu: na šoli v Moravčah pri Domžalah in šoli v Gabrovki. Odločil sem se za Gabrovko, za katero so takrat rekli, da slovi po dobri šoli in po dobrem pevskem zboru.

Tako sem prvega oktobra leta 1955 začel učiti v Gabrovki. Šola je bila za tedanje razmere precej velika, bilo je okrog 280 učencev in devet učiteljev. Spet sem učil na višji stopnji, in to kar štiri predmete: biologijo, kemijo, telovadbo in kasneje še fiziko.

Toliko predmetov hkrati?

To je neizprosna zahteva manjših šol. Saj sem že omenil, bilo nas je devet, učili pa smo štiri razrede na nižji stopnji in vse predmete na višji stopnji. Temu se na manjših šolah niti danes ne da izogniti.

Eno leto kasneje ste že postali ravnatelj te šole. Mlad fant trindvajsetih let.

Prezvel sem to mesto, dosti časa za razmišljanje mi pravzaprav sploh niso dali. Ker sem bil moški in še brez lastne družine, so najbrž menili, da bom imel največ časa za delo. Najprej sem se posvetil kadrom. Pogosta menjava kadrov je bila zaradi težavnih bivalnih razmer prav zastrašujoča. Vsako leto se je zamenjala tretjina učiteljev, saj v podstrešnih sobah ni bilo moč zdržati dalj časa. V šoli smo napeljali hišni vodovod in bili nanj zelo ponosni, saj smo imeli tako v šoli vodovod celo pred krajevnim vodovodom.

Še vedno ste v Gabrovki. V začetku šestdesetih let. Stanovanjske razmere učiteljev se bodo z gradnjo "četvorčka" bistveno izboljšale.

Res je. Kadrovske so se šole močno

okrepila, saj dobri učitelji niso več tako bežali iz kraja. Gabrovčani, še posebno njihov šolski odbor, so se takrat zelo izkazali. Prispevali so les za ostreže, pesek, kamenje, kar kaže na veliko vračunost šole z okoljem. V sklopu šole je takrat delovala tudi kmetijska nadaljevalna šola, ki je izobraževala za potrebe kraja in širše okolice.

Naj vas malo prekinem. Kar vas poznam, slovite tudi kot dober gospodar. Od kod vam to?

Rojen sem v kmečki družini kot najstarejši sin v družini s šestimi otroki in oče me je kmalu uvajal v gospodarske zadeve. V pogovorih in sodelovanju z njim sem se naučil preudarnega in varčnega obnašanja in to mi je ostalo vse do danes.

Leta 1962 zapustite Gabrovko. Ustvarite si družino in postanete ravnatelj osnovne šole v Šmartnem.

Šmarska šola je bila precej večja od gabrovške, učitelj pa je imela več kot dvakrat toliko. Pouk je bil triizmenski. Danes si to le redkokdaj predstavlja. Poslopije sedanje osnovne šole je bilo zgrajeno do 3. gradbene faze, denarja za nadaljevanje gradnje pa je zmanjkalo. In potem je prišel potres. Tisti znameniti potres maja leta 1963. Staro šolo na glavnem trgu v Šmartnem je dobobra pretreslo in pouk v njej ni bil več varen. Denar za nadaljevanje gradnje šole se je zdaj našel in še istega leta smo se ob občinskem prazniku že vselili vanjo. Res še ni bila v celoti opremljena, res ni imela ne igrišča ne telovadnice, toda tako lepe šole v Šmartnem še ni bilo in zdaj so začeli prihajati novi, mladi učitelji. Ponudili smo jim lahko dobre pogoje za delo, vse, le stanovanj ne.

In takrat se je rodila zamisel o učiteljskem bloku na Ustju? Z vsestransko občinsko podporo so bloku, namenjenem tovarni usnja, dodali osem stanovanj za šolnike. Od tedaj v šmarski šoli ni bilo več težav s kadrom in v naslednjih letih je šola pridobila ugled, šolarji pa resnično dobre učitelje. Lepe spomine imam na ta leta službovanja.

Kakšno vlogo so imeli pri vsem tem predsedniki občin?

Če je bil predsednik človek, ki mu je bil razvoj šolstva pomemben, potem se je dalo veliko narediti. Mislim, da smo Litijani imeli kar nekaj predsednikov občine z resničnim poslušanjem za šolstvo, naj omenim in Slavka Pungercarja in Jožeta Demovška, s katerimi še vedno dobro sodelujem.

In na koncu Litija, kraj, kjer ste se rodili, odraščali, kjer ste si zgradili dom.

Težko sem se odločal za prevzem dolžnosti ravnatelja na litijski osnovni šoli. Tudi spomini na prve mesece ravnateljstva v Litiji niso prav nič lepi. Pa vendar sem vzdržal polnih osemnajst let in ni mi žal. Gradnja šole na Graški Dobravi je bila že začeta in vedel sem, da bo omilila prostorsko stisko stare litijske šole, ki je pokala po vseh šivih. Ko se je končno leta 1976 v nove prostore vselila višja stopnja od 6. do 8. razreda, poleg tega pa še osem vzporednic nižje stopnje, je to pomenilo že prvi korak k ločitvi obeh šol.

Drugi mejnik je bil postavljen slabih deset let kasneje s prizidkom k stari šoli. Ko sta tako nastali dve popolni osemletni šoli, je morala biti napravljena tudi delitev učnih sredstev in pripomočkov, saj se ni dalo učiti v prazni šoli le s kredo in tablo.

O sodelavcih, zlasti najbližjih, vse najlepše.

Za suboparno in papirnato besedo kadri stojijo posamezniki: boljši in najboljši, ki sem jih spoznal v dolgih letih svojega dela. Odlične elementarke, dobri jezikoslovci, matematiki in naravoslovci, pa vse do svojih najožjih sodelavcev - pomočnikov, s katerimi sem pravzaprav vseskozi imel srečo. Boris, Miloš, Mija, Vinko, Jože, to so bili sodelavci, ki si jih lahko samo želiš. Osnovni princip, ki sem ga vedno postavljal na prvo mesto, je: brez dobrih učiteljev ni dobre šole. Šola zraste in pade z učiteljem. Dober učitelj pa je lahko le tisti, ki je primerno usposobljen, ki ustvarja v urejenih delovnih pogojih in ki je tudi ustrezno nagrajen.

In kako priti do dobrih kadrov? Je za to kakšen recept?

Mislim, da smo ga v Litiji že imeli, pa ga zadnje čase nekako pozabljamo. To je načrtna kadrovska politika. Po šolah smo pridobivali in štipendirali za ta poklic v glavnem prav dobre in odlične učence, kar se nam je čez leta bogato obrestovalo. Samo želimo si lahko, da bi kakšna občinska komisija za kadre opravljala delo tako uspešno, kot ga je nekdaj Občinska izobraževalna skupnost. Pedagoško izobraževanje je že nekaj časa štiriletno, ljudje odhajajo v pokoj, nove domače študente...



pendiste, ki bi bili pripravljeni čez nekaj let nadaljevati njihovo delo, pa lahko prestejemo na prste rok.

Ste zadovoljni z uspehi šole, ki ste ji bili na čelu zadnjih osemnajst let?

Litijska šola je po mojem mnenju šola s trdnim konceptom, vsebinsko bogata, moderna šola, znana in upoštevana včasih celo bolj zunaj meja občine kot doma. Integrirani pouk v nižjih razredih, nivojska diferenciacija na višji stopnji, vse to že daje rezultate, ki so zadnja leta, ko uvajajo zunanje preverjanje znanja matematike in materinščine, merljivi in vidni vsakomur, ki to želi videti.

Kako ocenjujete razmere, ki jih zapuščate svojemu nasledniku? Mislite, da mu bo laže kot vam?

Šola je urejena in lahko ob skrbnem vodenju in posluhu za kontinuiteto samo še napreduje. Nova ekipa na krmilu pa prinese s seboj seveda tudi nove ideje, kar je šoli lahko le v prid.

Kaj pa vaša vizija nadaljnjega razvoja litijskega osnovnega šolstva? Mislim na mesto in ne celotno občino.

Šoli sta zdaj dve, to je dejstvo. Ali je bilo dobro ali manj dobro povsem razdvojiti obe šoli, bo pokazal čas. Moja vizija je močna kadrovska zasedba ter tvorno sodelovanje obeh šol. Levega brega Save ni brez desnega in Sava Litijo tudi povezuje, ne le razdvaja. Učimo mlado generacijo združevati, ne pa razdvajati. Šoli naj ne gojita svojih skrbno ograjenih vrčkov, odpreta naj se v kraj in tako bosta obe pridobili.

Z nekaj časa razmišljam, da bi litijsko osnovno šolstvo bolj kot dve enaki šoli potrebovalo dve usmeritvi: družboslovno in naravoslovno. Če bi vsaka od šol poskala svojo močno področja, bi se kaj hitro dalo dogovoriti o tem. In učenci bi se lahko odločali po svojih željah in nagnjenjih. Kilometer poti več bi po mojem mnenju ne predstavljal takšne ovire.

Tako veliko ste povedali o šoli in tako malo o sebi, pa vendar vemo, da ste bili kar dvanajst let vodja strokovnega aktivnega ravnateljev Zasavja, pet let v svetu Pedagoške akademije...

Kaj naj rečem o vsem tem. Morda le to, da sem ob tem delu dobil prepotrebno širino, obnemam pa se uspel distancirati od najhujših in nepomembnih problemov. Izmenjava izkušenj pa je na vsakem področju, še zlasti v šolstvu, vedno dobrodošla.

Kaj vam je pomenilo biti ravnatelj?

Bral sem neke, da je ravnatelj pravzaprav predpražnik na šoli. Razumete? Vsak se lahko vauj obregne, obriše. V zadnjem času dobiva spet mnogo večje pristojnosti, kar lahko privede do druge skrajnosti. Jaz sem to funkcijo opravljal po svojih najboljših močeh in zmognostih, kako mi je uspelo, pa naj presodijo drugi.

Na koga mislite, ko pravite drugi?

Na svoje kolege, ravnatelje zasavskih šol, s katerimi sem dobro sodeloval, predvsem pa svoje številne učence in njihove starše.

In vaši načrti za prihodnost?

Zaenkrat je v meni še velika praznina. Preblizu je še učilna zidana in stara jablana nad njo, da bi se lahko z mislimi oddaljil od tistega, kar mi je pomenilo celo življenje.

Delam vse tisto, za kar mi je prej zmanjkovalo časa: veliko berem in spremljam vse pedagoške novosti, ki so mi dosegljive. S prijatelji, tudi pedagogi, se dobivamo na debatnih večerih, kjer izmenjavamo svoje poglede na vzgojnoizobraževalno delo. V veliko veselje sta mi vrt in sadovnjak. In seveda vnučki. Kaj bi brez svojih vnučkov!

Sem del narave, rad živim z njo in vračam se k svojim koreninam. Pa vendar...

Mija Bernik

## PRAZNOVANJE KULTURNEGA PRAZNIKA V DOMU TISJE

Pevci mešanega pevskega zbora Društva upokojencev Litija smo z obiskom pri oskrbovancih Doma Tisje tudi počastili kulturni praznik.

Zborovsko petje smo povezali z recitacijami pesmi slavnega Prešerna in Gregorčiča, kot tudi s pesmimi naših dveh rojakov Jožeta Sevljaka iz Litije in Pavle Voje iz Tep pri Polšniku. Za poskočno glasbo pa je poskrbel harmonikar Dejan.

Med obiskom smo poudarili, da kultura ni samo literatura, kiparstvo, slikarstvo, glasba... temveč tudi kulturni odnosi med nami samimi, ki so pomemben člen vsakdanjega življenja. Zato si prizadevajmo, da bo vsak dan naš kulturni praznik. Tako bomo lažje prenašali težke trenutke življenja.

Veronika Hauptman

## NOV USPEH SKUPINE ŽU-ŽU OSVOJILI SMO POKAL

Plesna skupina Žu-Žu tudi v letošnjem letu pridno trenira in nastopa, zato tudi rezultati niso izostali. Prvi letošnji uspeh je bilo doseženo 2. mesto na tekmovanju za DRŽAVNI POKAL v Ribnici, 16. januarja letos. Bili smo veseli, saj smo imeli s prvovrščeno plesno skupino Urška enako število točk. Za prvo mesto nam je zmanjkala ena sama ocena 1, ki je pri plesu najvišja. Kljub veselju nas je to večno drugo mesto grizlo in sklenili smo, da na naslednjem tekmovanju v Mengšu, 13. februarja, resnično damo vse od sebe.

Tri tedne so bile naše priprave zelo intenzivne, delali smo zavzeto in uspelo nam je. Dobili smo svoj prvi državni pokal, ki nam veliko pomeni. Je plačilo za vloženi trud, spodbuda za naprej, veseli pa smo ga tudi zato, ker smo dokazali, da imamo dobro vaditeljico in koreografkinjo. Ga. Žužana Bartha ima za vse naše uspehe gotovo največ zaslug, zato se ji vsi njeni plesalci iskreno zahvaljujemo za vso potrpežljivost in ves trud, ki ga vlaga v naše delo z željo, da bi še dolgo ostali skupaj in osvojili še veliko prvih mest.

Plesalci skupine Žu-Žu



Plesalci z osvojenim pokalom (Foto: Mojca Intihar)

## VEČER LIPE IN ZVONA

Na pustno soboto, 20. februarja, sta litijska Lipa in šmarski Zvon priredila v kulturnem domu v Šmartnem koncert, ki je imel vedro vsebino. Potekal je v prijetnem razpoloženju in razveselil ne preveč številne poslušalce, saj so zasedli le pol dvorane. V preteklosti so bili skupni nastopi omenjenih zborov pogostejši, zlasti v časih, ko sta delovala v moški sestavi, zato bi bilo prav, da se ta tradicija nadaljuje. Litijane je vodil Ivan Kolar, šmarski pevci in pevke pa so prvič zapeli v domači dvorani pod vodstvom nove zborovodkinje Minke Celestina. Za prijetno razpoloženje je poskrbel tudi mladi harmonikar Jože Smredar.

B. Ž.

## MOŠKI PEVSKI ZBOR LIPA LITIJA

Pevski zbor Lipa uspešno deluje že 107 let in nastopa doma ter v tujini.

K sodelovanju vabi vse, ki imajo veselje do zborovskega petja. Ljubitelji petja se lahko oglasijo vsak torek ob 19. uri v pevski sobi zbora, to je nad dvorano na Stavbah, v prvem nadstropju.

Vljudno vas vabijo pevci Lipe!

Plesna skupina "F" se zahvaljuje za finančno pomoč pri nakupu blaga za plesne obleke naslednjim sponzorjem:

Obrtni zbornici Litija, podjetju VI-VO Ljubljana in discoteki Slovenija Ribče.





# 300 LET PO VALVASORJU

## RODBINA Z MEDIJE



PIŠE: IVAN GODEC

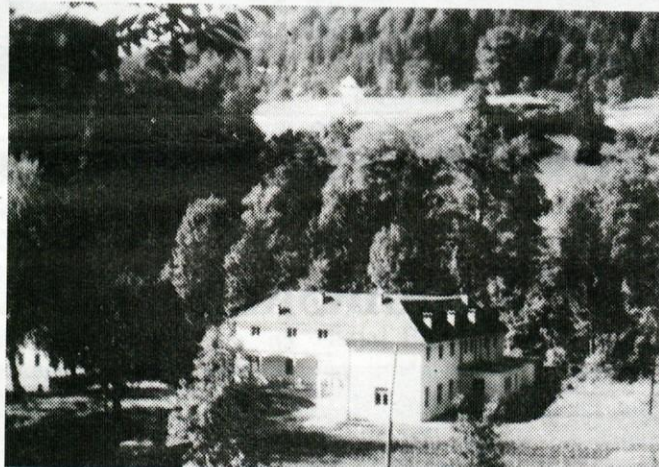
"Na Gorenjskem, pet milj od Ljubljane v dolini, vendar na vzpetini med visokimi hribi stoji grad Medija. Manjka mu sicer širok razgled, ni pa brez prijetnega pogleda, ker so gore skoraj povsod pokrite z zelenim drevjem ter osvežujejo oči. Po dolini teče voda, ki se prav kakor grad imenuje Medija in nosi veliko postrvi. Ob vodi so lepa ravna polja, pri gradu pa je čeden vrt, ki rodi dosti sadja." (Valvasor)

"... Precej pred gradom je lep, velik konjski hlev, nad njim pa kašča. Hlev je dal zgraditi moj v bogu počivajoč gospod oče skupno s tistim delom gradu, ki je tik kapele, prav tako kapelo samo. Kapela je dokaj velika in stoji prav pred gradom. V njej so shranjene kosti mojih ljubih staršev in nekaterih mojih bratov in sestra; v njej je tudi nekaj otrok našega rodu, med njimi pet mojih in moja prejšnja žena, ki so jo šele pred enim letom

ustanovo na ta način, da preide ta ustanova po njegovi smrti na njegovo ženo, na mojo (sedaj tudi rajno) gospo mater in po njeni smrti na najstarejšega rodnega dediča, vendar pa, da imej prednost pred starejšim tisti, ki bi med moškimi rodnimi dediči stopil v duhovski stan. Če pa bi smrt družino ali rod Valvasorjev docela uničila, imej pravico do ustanove lastnik gradu in bodi njen naslednik in dedič ter se ravnaj po njej, po zahtevi ome-



Grad Medija s kapelo po Valvasorju



Medijske Toplice pred desetletji

položili tja. Skupno pričakujejo tu veselega vstajenja.

Pokojni moj gospod oče, gospod Jernej Valvasor, je dne 2. avgusta 1650 napravil večno

njene ustanove imej duhovnika, ki je dolžan in zavezan v tej kapeli sezidani na čast obiskovanja presvete Device Marije in zato imenovani kapela obisko-



Medijske Toplice 1993

vanja Matere božje vsak teden redno brati tri maše, in sicer v nedeljo na čast Presvete Trojici (pri tem naj prebere evangelij v kranjskem jeziku), vsak ponedeljek mašo zadušnico za pokojno Valvasorjevo družino, vsako soboto na čast prehvaljene Matere božje in povrh vsak praznik Matere božje, pa naj bi ta praznik nastopil ali se slavil ali se v prihodnje njej na čast določil pod kakršnim že koli naslovom ali imenom. Kdor ima to ustanovo v rokah, ta imej užitek štirih gruntov poleg medijskega omega polja, in treh, ki so v Podgorici v moravški fari, s tem mora vzdrževati duhovnega. Teh določil se je treba držati vedno brez prestanka in brez sprememb.

Ko je moj rajni gospod oče dosegel v tej kapeli počitek svojega krščanskega življenja, je ustanova prešla na mojo rajno gospo mater, gospo Ano Marijo, vdovo Valvasorjevo, rojeno baronico Ravbar, po njeni smrti pa na mojega najstarejšega brata, barona Karla Valvasorja. Ko pa

je moj mlajši brat Volk Jernej Valvasor postal duhovnik (zdaj je župnik in komisar v Žalcu na Štajerskem) se je omenjeni moj starejši brat tej ustanovi odpovedal ter mu jo je odstopil, zato upravlja zdaj ta beneficij mlajši brat po duhovniku..." (Valvasor)

Kdo ve, ali je mogel oče Jernej predvideti, kaj se bo kasneje zgodilo. Vsekakor se ni dosti zmotil. Morda je sin Janez nekaj te dobre lastnosti tudi neposredno podedoval.

Vsekakor je zelo pomembna tudi opomba v besedilu oporoke, ki pravi, da je pri maši potrebno brati evangelij v kranjskem jeziku.

### IZLAKE V LETU 1993

Izlake (sedaj skoraj bolj znane pod imenom Medijske Toplice) so v letu 1993 prijetno naselje v osrčju Slovenije. Nekateri, kar malo nostalgični Valvasorjevi opisi kraja še vedno veljajo. Seveda pa je čas prinesel in odnesel svoje. Nekdanjega gradu ni več. Po tistem, ko ga je zgradil Valvasorjev oče Jernej Valva-

sor, je bila rodbina Valvasor še 200 let lastnik gradu in posestva. Janez Vajkard Valvasor naj bi od 1641. leta, to je od rojstva do 1672. leta, ko se je poročil, bival v tem domu. Ali je tu tudi pokopan, ni do kraja proučeno. Sredi 18. stoletja so Valvasorji prenehali biti lastniki gradu. Tako kot v drugih gradovih so se lastniki tudi tu večkrat menjali. Leta 1944 je bil grad porušen, le grajska kapela je ostala. To so začeli obnavljati 1986. leta. Otvoritev obnovljene kapele je bila 10. 11. 1990. Tisti, ki delajo na tem projektu, so povedali, da gre za prvo fazo revitalizacije

grajskega kompleksa, ki naj bi kot kulturna dediščina služil bogatenju turistične ponudbe gostom, ki pridejo v občino in širše.

Medijske Toplice na Izlakah je narava obdarila z izvirov termalne vode. Z dodatnimi raziskavami in vrtanji so v zadnjih letih našli vire vode s temperaturo 26 stopinj Celzija. Voda je zdravilna za bolezni naslednjih indikacij:

- stanja po poškodbah na gibalnih
- stanja po operacijah na gibalnih
- nevrotska stanja s telesno simptomatiko.

Sedaj v Medijskih Toplicah poleg zdraviliškega turizma uspešno razvijajo tudi dejavnosti sprostitvenega karakterja. Tako, da kurativnemu namenu, uspešno dodajajo preventivni učinek. Uspešni so tudi pri organiziranju raznih vrst poslovne dejavnosti. Sem štejejo organizacijo srečanj poslovnežev, seminaristov in drugih podobnih prireditev.

Velik poudarek dajejo kulturi. Klavirsko šolo v grajski kapeli, ki jo organizira Tomaž Bole, vodi profesor Gadžijev. Pogosto priredijo tudi slikarske in druge razstave.

Vsekakor se Izlake z Medijskimi Toplicami razvijajo v enega od pomembnih turističnih središč Slovenije.

### VALVASOR O BOGENŠPERKU

"V deželnejem jeziku se grad in gospostvo Wagensperg imenuje Bogenšperk, leži na Dolenjskem, štiri milje od Ljubljane. Ta grad je še eden tistih starih gorskih gradov, sezidanih na visokem hribu sredi gozdov. Ima razgled daleč na visoke snežnike proti Koroški in Štajerski, čist in zdrav zrak, sicer ne ravnine, kljub temu pa polja po hribih..."

#### KAPELA

"... Razen tega sem dal urediti v gradu kapelo Matere božje z Jezuškom na begu v Egipt..."

#### GEODETSKA ZBIRKA

"... razen, če bi morda moje matematične inštrumente ljubitelji takih stvari ali mojo malo knjižnico v ljudno oko smatralo pogleda vredno; zanimive bi utegnile biti še nekatere druge stvari, med njimi tudi magnet, ki dvigne železo dvainštiridesetkrat težje od lastne teže."

#### TISKARNA

"... Bil sem tudi, ne da bi se hvalil, prvi, ki je vpeljal v to preslavno vojvodino Kranjsko bakrotisk. Da, tukaj, na Bogenšperku, sem 1678 napravil tako delavnico in pri sebi v gradu vzdrževal nekaj let bakrorezce in bakrotiskarje."

### DOSTOPI NA BOGENŠPERK (420 m)

1. Iz Litije skozi Šmartno pri Litiji po lepi asfaltni cesti na grad 5 km. Peš tudi po bližnjicah - 1,5 h.
2. Z ocepca pri Biču na cesti Ljubljana-Zagreb po asfaltirani cesti - 18 km. Pot vodi skozi Radohovo vas in Temenico.
3. Iz Šmartna pri Litiji do Velike Kostreznice po asfaltirani cesti - 2 km. Nato sprehod 30 minut.
4. Iz Trebnjega skozi Gabrovko, Moravče in Javorskega Pila do Šmartna pri Litiji in naprej - 35 km.
5. Iz Sostrega pri Ljubljani skozi lepe (delno makadamske ceste) doline in vasi Besnice, Trebeljevo, Štangarske Poljane in Zavrstnik do Šmartna pri Litiji in naprej - 31 km.
6. Po Badjurovi poti planinskega društva Litija.

### IZLETI

1. Na GEOSS (644,842 m) skozi Šmartno pri Litiji, Litijo, Sp. Hotič in Vače na Sp. Slivno - 22 km.
2. V prijetno vas Javorje (560 m) dobre 4 km. Po bližnjicah peš slabo uro.
3. V samostan Stična - 21 km.
4. Na Veliko Presko, nato pa preko Polšnika in Ostreža v Renke.



## MEDSEBOJNI ODNOSI V DRUŽINI

Družina - najmanjša, najpomembnejša in najbolj pristna skupnost. Če se odnosi med njenimi člani gradijo na medsebojnem spoštovanju, potem je družina toplo gnezdece prav za vse njene člane. O tem je teklo predavanje znane slovenske strokovnjakinje Angelce Žirovnik, ki se je odzvala vabilu Aktivna kmečkih žena z Vač. Polno zasedeni stoli v eni od učilnic OŠ Vače so dokazovali, da je tudi to tema, o kateri želimo zvedeti strokovno mnenje. Predavanje je vzbudilo razmišljanje o sebi, in o življenjskem sopolniku. Znamo ceniti tisto, kar je lepo in dobro pri človeku, s katerim živimo v skupnosti? Ne glejmo le njegovih napak.

V prijaznem razgovoru, polnem življenjskih resnic,

je najbrž komu odstranila pego z oči, kot je to sama imenovala. Sebe največkrat ne vidimo takšnih kot smo v resnici, zato je včasih kar koristno, če nam strokovnjak pokaže našo pravo sliko.

In še nekaj njenih misli:

- Nikoli ne sodimo človeka, le dejanja.

- Otroku naj družina nikoli ne zapre vrat. V njej naj vedno najde varno zavetje.

- Otrokove težave v šoli imajo velikokrat svoje korenine v neurejenih družinskih odnosih.

Da v družini podpira ženska vsaj tri vogale, bo kar držalo. Na predavanju sta sedela le dva moška, vsi ostali pa so imeli važnejše delo.

Milka Rogelj

## MIDVA SVA DETE DOBILA, KO SE JE SAMO HOTELO RODITI...

Kaj lahko pričakuješ, če se poročiš kot študent? Od znanec v prijateljev najprej vprašanje: "A se morata? Se je kaj zalomilo?" Tisti manj pogumni se le zazrejo v trebuh in ti z očmi izmerijo pas. Včasih se sprašujem, le zakaj je za druge to tako zelo važno in ali se vse vrti le okoli šeste božje zapovedi.

Najini starši niso tako spraševali. Tudi nasprotovale niso najini poroki, čeprav bi gotovo raje videli, da bi prej doštudirala. Oboji so že imeli vrh glave najinih preštevilnih poznih večernih sestankov in počitnic v dvoje. Zdi pa se mi, da so hkrati čisto dobrohotno pomislili, da se je lepo poročiti, ko si mlad in neumen. Midva pa - da, midva sva se morala poročiti, ker sva si to že tako dolgo želela. Potem sva v očeh drugih spet naredila napako. Moj trebušček se je začel večati in postajati okrogel kot sonce. Takrat slišiš: "Sta se šla Billingsa?" Kar tiho sva bila. Si pri petindvajsetih res še ne smeš želeli otroka? Ga moraš tako načrtovati, kot da ga boš kupil v trgovini? In kdaj je tisti pravi čas? Takoj po diplomi? Ne. Najprej v službo. Tudi takoj, ko si v službi ni najbolj primerno. In službo, službo se tako dolgo išče in čaka. Leta pa tečejo. Spomnim se, študentke pri predavanju nasmehnile, ko je predavateljica rekla, da je najbolj idealno imeti otroka pri štiriindvajsetih. Večina je bila tej starosti že zelo bli-

zu. Midva sva dete dobila, (sovražim izraz, da se otroke dela) ko se je samo hotelo roditi. Praviva, da ga je gotovo prinesel sv. Miklavž - od decembra do avgusta je samo devet mesecev.

Zdaj pa smo trije in življenje se je zelo spremenilo. Oči pospešeno študira, mama trenutno nič ne študira, (le kdo pravi, da dojenčki veliko spijo?!), najina temnooka deklica pa raste, joka in se smeji. Srečni smo, čeprav ni več večernih sprehodov, ne daljših izletov, še počitnic na morju letos ni bilo. Včasih le komu malo potožim, da sem zdaj pri možu v drugem planu, potih pa se mi neskončno dobro zdi, ko vidim, kako se igra s hčerkico, ona pa se mu dobrička in od veselja spušča razne gu-je in a-je. Kadar jo stiska k sebi in pravi, da je le njegova, mu rada ponagajam in ga sprašujem, kakšne ljubosumne napade bo imel, ko bodo fantje začeli hoditi v vas.

Ko se zresniva, se zaveva, da si je ne smeva lastiti, kar nama je darovana. Njen nagajivi nasmešek ni podedovan ne po možu ne po meni (trma se očitno prenaša iz roda v rod). Sama svoja je. Midva sva tukaj zato, da temu malemu bitjecu nudiva oporo in predvsem, da jo imava rada. Zvečer jo pokrižava, gledava speči, spokojni obrazek in misliva: hvala Bogu. Hvala.

Nada Kastelic

# PUSTNI ŽIV-ŽAV V LITJI

11. Živ-Žav po vrsti, je bil pustni, na pustno soboto na Valvasorjevem trgu s predstavitevjo etnografskih mask in nadaljevanjem v športni dvorani za otroke vseh starosti in njihove starše v maskah ali brez njih s plesom in petjem, reševanjem nagradnih ugank ter ustvarjanjem v pustni likovni delavnici pod vodstvom akademskega kiparja Zlata Rudolfa, akademskega slikarja Jožeta Megliča in vzgojiteljic otroškega vrtca iz Litije. Avtorja celotne prireditve sta Dragica in Milan Turudič v sodelovanju s Košarkarskim klubom Litija.

Na predstavitvi etnografskih mask iz Slovenije na Valvasorjevem trgu so bili:

- Kurenti ali "koranti" ter orači in pokači iz Lancove vasi pri Ptujju,

- polhi, ki jih žene hudič na pašo iz Cerknice,

- laufarska družina iz Cerknega,

- žirafa s črnici iz Ribnice in kolesarja iz Litije.

Po predstavitvi mask na Valvasorjevem trgu se je Pustni Živ-Žav nadaljeval v športni dvorani.

Že pri vstopu v dvorano je prvih 1000 otrok prejelo poleg vstopnice tudi sladko presečenje. Čeprav je bilo na osrednjem litijskem trgu malo gledalcev, se jih je v športni dvorani zbralo od 2500 do 3000.

V prvem delu sta se v dvorani predstavila velikemu številu otrok in njihovih staršev voditeljica Dragica Turudič in Gorazd Mavretič. Dragica je vabila otroke na plesišče in z njimi tudi plesala, Gorazd pa je zastavljal nagradna vprašanja in bil tudi razsodnik.

Predstavili sta se tudi plesni skupini Žu-Žu iz Litije in Rondo iz Jevnice.

Drugi del je bil v znamenju skupine Don Juan, pevke Hajdi Korošec in etnografskih mask, ki so se predstavile že na trgu.

Kot v prvem so tudi v drugem delu otroci lahko plesali ob glasbi (tokrat živi) ansambla Don Juan, kolikor so hoteli in se zabavali ter ustvarjali v likovni delavnici. Tistim, pa ki ni bilo ne za eno ne za drugo, so lahko sedeli na tribuni, gledali kaj so počeli njihovi vrstniki in sošolci v dvorani ter ostali nastopajoči na odru.

Hajdi se je pokazala v prvem delu svojega nastopa kot klovn, ki poje in se veseli, v drugem delu pa kot prava 14-letna pevka, takšna kot jo vsi poznamo po hitu "Moj kuža"...

Plesne točke drugega dela sta pripadali skupini "F" iz Litije, pod vodstvom Mojce Intihar in Show dance skupini, Svetovnim prvacom plesne šole Urška iz Ljubljane.

Za posebno vzdušje med otroci je poskrbel poslovnež z velikim kovčkom, v katerem je imel vsaj po napisu na kovčku sodeč "1000 bonbonov" in jih delil med prisotnimi v veliki litijski dvorani.

Prireditve Pustni Živ-Žav po zamisli zakoncev Turudič in ob pomoči "Diskoteke" Slovenija ter ostalih sponzorjev (za kar se jim ob priliki zahvaljujeta) je odlično uspela, za kar zaslužita v imenu večine prisotnih v litijski športni dvorani, ki jih ni bilo malo, vse čestitke.

Takih in podobnih prireditev si v Litiji še želimo!

Karolina Šušteršič

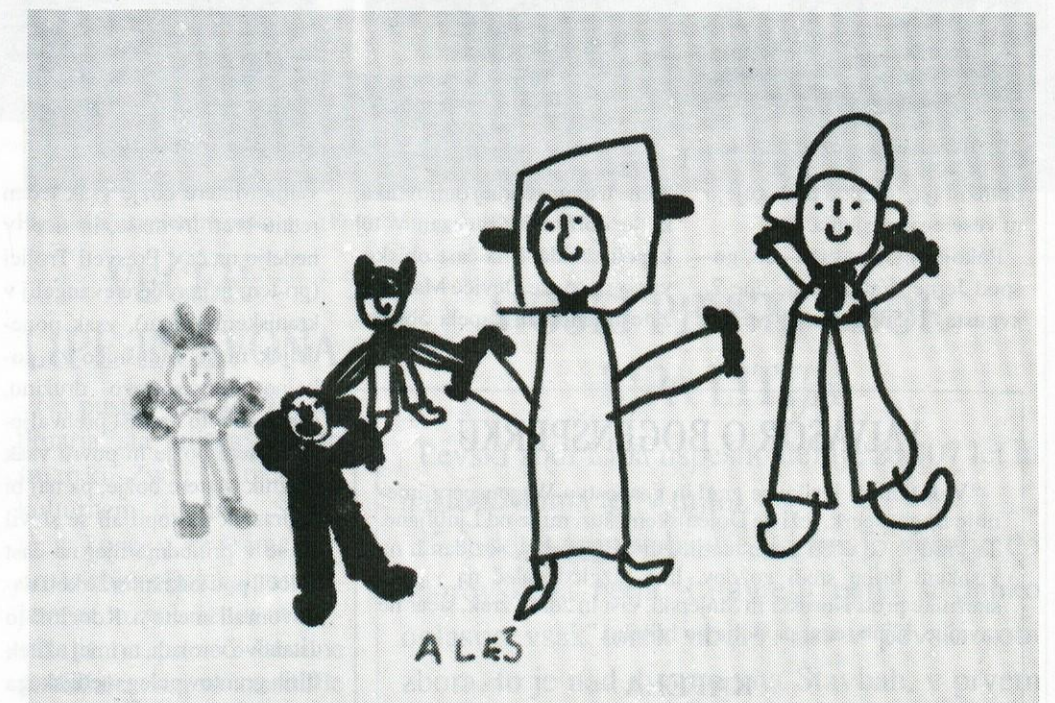


Cerkljanski polharji s hudičem



Cerkniški laufarji s pustom v sredini, ki nosi smreko

## PUSTNI DIRENDAJ V ŠMARSKEM VRTCU



Pustni čas je poln norčavosti, veselja in dišečih krofov. To zlasti dobro vedo otroci, čeprav so mnogi lepi pustni običaji na Slovenskem že izumrli. Mnogi pa se trudijo, da bi jih ponovno oživelili in ohranili za prihodnje rodove.

Prav veselo je bilo na pustni torek v Šmarskem vrtcu. Otroci so se zabavali že dopoldne, na popoldanski direndaj pa so povabili tudi starše. Ti so pomagali malim šemam izdelovati pisane verige in pustna očala. Največja gneča pa je bila v sobi, kjer je eden od očetov skrbel za dobro

voljo z igranjem na harmoniko. Ples so popestrile družabne igre in kar naenkrat je bil čas za malico. Zajčki, kavboji, palčki, čarovniki, batmani, roboti, klovn, pika-polonice... so kot kobilice napadli sladke dobrote, ki so jih prinesli namesto vstopnice. Zunaj se je medtem že zmračilo, zato so morale maskare domov.

Vso pohvalo pa zaslužijo prizadevne vzgojiteljice, ki so organizirale to zabavno in ustvarjalno popoldne.

Danica Sedevčič



# KMETIJSTVO IN ČEBELARSTVO

Čebele so najmanjše, a najštevilnejše domače živali z velikim gospodarskim pomenom. Tako kot živinoreja ni možna brez travništva in poljedelstva, tako je tudi večji del rastlinske proizvodnje odvisen od opravevanja, ki ga v največjem delu opravljajo čebele. Obstoj čebel je pa zopet popolnoma odvisen od žužkocvetnih rastlin.

Človek je ravnovesje v naravi s svojimi posegi že tako načel, da ga mora zdaj tudi sam vzdrževati. Tako so zdaj med živalmi, katerih obstoj je tako praktično v celoti odvisen od človeka, tudi čebele. Pestijo jih bolezni, ki smo jih k nam zanesli iz daljnih dežel, še bolj pa onesnaženo okolje, ki jih zastruplja. Dolgoročno najbolj zaskrbljujoče pa je krčenje medenih virov oz. čebeljih paš, saj se na lakoto ni mogoče genetsko prilagoditi. Krčenje paš prinašajo urbanizacija (ceste, naselja), onesnaževanje okolja (kisli dež, škodljivi plini - bolehanje gozdov) in sodobno kmetijstvo z zatiranjem v glavnem dobro medečih plevelov s herbicidi, gnojenjem travnikov z mineralnimi gnojili, ki ima za posledico močno zmanjšanje deleža medečih detelj in zeli ter povrhu še zgodnejša košnja, običajno že pred cvetenjem preostalih medečih rastlin. Poseben problem predstavlja zastrupljanje čebel s škropljenjem rastlin proti škodljivcem, na kar kmetje in vrtničarji skoro ne pomislijo. S tem povečamo skrb in stroške



čebelarjem ter po nepotrebem zmanjšamo količino in kakovost medu. Najbolj so pa s tem prizadeti koristniki opravevanja s pomočjo čebel in drugih žuželk sami, saj se s slabšim opravevanjem zmanjša količina in kakovost pridelkov. V ponazoritev navajamo nekaj podatkov: Z opravevanjem prinesejo čebele 15-20-krat večjo korist kmetijstvu, kot je vrednost vseh čebeljih pridelkov, ki jih dobi čebelar! Torej so čebele daleč pomembnejše za ostalo kmetijstvo kot za samega čebelarja! Pridelki oljne repice in sončnic je nad 60%-no odvisen od prisotnosti dovolj velikega števila čebel

med njunim cvetenjem. Sadjarski strokovnjaki tudi že pri nas svetujejo velikim sadjarjem, da ob času cvetenja sadja pripeljejo v sadovnjak vsaj dve čebelji družini na hektar, škropijo z za čebele najmanj strupeni insekticidi in po možnosti ne med cvetenjem (primer KZ Gabrovka). Škrope naj zgodaj zjutraj in pozno zvečer, ko so rastline rosne, škropljenje je tako učinkovitejše, čebel pa takrat ni na cvetovih. Le za škropljenje vinske trte velja obratno: škropiti in sploh delati v vinogradu se sme le, ko je trta suha. Zakon tudi določa, da mora kmetovalec, sadjar, vrtničar ali gozdar, predno

škropi nasade, s pripravki, nevarnimi za čebele, o tem obvestiti okoliške čebelarje, sicer je kazensko in odškodninsko odgovoren za morebitno dokazano zastrupitev čebel.

Kaj pa lahko naredimo za ohranitev čebeljih paš? Vemo, da kmetijci morajo vse bolj gnojiti, čim prej kositi, zatirati plevel s herbicidi in škodljivce z insekticidi, saj jih v to sili ekonomika, vendar morajo imeti v mislih tudi skrb za čebele, ki so predvsem njim v prid, in tudi za okolje. Ne moremo pričakovati, da se bo na njive vmila ajda in rdeča detelja, saj prvine med in ne rodi več dobro, druga pa za današnji način kmetovanja ni več zanimiva. Da bi kmetijci sejali ravlo, bob, gorčico, facelijo za podor, oziroma zeleno gnojenje tudi ni možno, saj imamo premalo njiv. Morda le drobna in dobra izkušnja nekega čebelarja in kmeta na Primorskem: Od rastlin, ki jih je sejal predvsem za pašo čebelam, so se vsestransko najbolj obnesle sončnice (dobre so tudi sončnice za ptičjo krmo ali domače), ki jih je sejal s sejalnico za koruzo ali s sadilcem za krompir. Te so bile odlična krma za prašiče in še boljše za kokoši, dela z njimi skoro ni, sejemo jih pa običajno ob robu njive s koruzo tako kot fižol, kjer se jih lahko izognemo s škropljenjem proti plevelu.

Upamo, da ima še kdo drug kak dober predlog, ki bi bil v korist čebelarjem in kmetom!

Čebelarstvo Litija

Odelek za proračun in družbene dejavnosti občine Litija objavlja na podlagi 10. člena Statuta občine Litija (Ur. l. RS, št. 5/93) in Zakona o razvoju malega gospodarstva (Ur. l. RS, št. 18/91-I)

## RAZPIS

za subvencioniranje dela plačanih realnih obresti za najete kredite pri bankah in drugih finančnih organizacijah za leto 1993

1. Subvencionirali se bodo krediti za naslednje namene:

- izgradnja ali nakup poslovnega prostora,
- adaptacija poslovnega prostora in
- nakup osnovnih sredstev.

2. Višina subvencije bo znašala od 10% do 50% plačanih obresti, odvisno od višine zagotovljenih sredstev v proračunu občine Litija za leto 1993 ter števila prejetih vlog.

3. Prednost pri subvencioniranju bodo imele:

- proizvodne dejavnosti,
- izvozno usmerjene dejavnosti,
- ekološko čiste dejavnosti in
- investicije, ki bodo zagotavljale nova delovna mesta.

4. Vlogi za subvencioniranje je potrebno priložiti:

- dokazila o vpisu pravne osebe v register obratov oziroma podjetij,
- kreditno pogodbo,
- dokazila o namenski porabi sredstev (račune in dokazila o plačilu računov),
- dokazila o plačilu realnih obresti (do 20. v mesecu za tekoči mesec).

5. Vloge za subvencioniranje obresti je potrebno oddati do 15. aprila 1993 na Oddelku za proračun in družbene dejavnosti občine Litija (soba 50).

Iščemo honorarnega sodelavca za zbiranje reklamnih oglasov v Litiji in njegovi okolici. Informacije na tel.: 314-957.

## IZ MATIČNEGA URADA

### ROJSTVA, POROKE, SMRTI

V mesecu februarju se je na območju občine Litija rodilo 6 dečkov in 3 deklice.

Na gradu Bogenšperk se je poročilo 6 parov.

Umrli so:

Damjan Flisek, 3, Dvor pri Bogenšperku; Henrik Zupan, 80, Dole pri Litiji; Alojzija Vidmar, 66, Prevale; Jožef Podlogar, 86, Velika Goba; Josef Gerhard-Dobler, 34, Gorenje Jelenje; Julijana Razoršek, 70, Slivna; Ferdinand Zavrl, 60, Moravče pri Gabrovki; Avgust Škrabanja, 85, Kresnice; Tomislav Kapelj, 30, Ponoviče 4/c; Boris Jordan, 54, Jevnica; Ana Žnidarič, 83, Zgornji Hotič; Angela Šuštar, 83, Sava 21/a; Franc Sirk, 56, Velika Kostreznica; Franjo Majcenovič, 59, Čmi Potok; Pavla Bebar, 84, Cirkušče; Roza Borštnar, 83 Gabrovka; Janko Hostnik, 89, Čmi Potok; Rozalija Medved, 91, Tenetiše; Marija Zupančič, 83, Šmartno; Stanislav Berdajs, 70, Obla Gorica.

Knjižica Litija nekoč in danes je primerno darilo sorodnikom, prijateljem in znancem. Dobite jo lahko v litijski knjigarni.

## PRIZNANJA OB DNEVU CIVILNE ZAŠČITE

Ob dnevu civilne zaščite je bila v Cankarjevem domu osrednja republiška slovesnost, na kateri je govoril minister za obrambo Janez Janša, poveljnik Republiškega štaba za CZ Miran Bogataj pa je podelil najbolj zaslužnim plakete in priznanja. Eno izmed šestih plaket je prejela tudi Občinska organizacija Rdečega križa Litija, zlati znak pa sta iz naše občine dobila Gasilsko društvo Polšnik in Eva Kovič iz Jevnice. Vsem prejemnikom iskreno čestitamo v imenu vseh bralcev našega glasila.

B. Ž.

Komisija za sprejem otrok v Vzgojno-varstveno organizacijo Litija objavlja

### VPIS

- dojenčkov (starost 1-2 leti)
  - predšolskih otrok (starost 2-7 let)
- za vstop v VVO Litija v šolskem letu 1993/94 za vse enote (Litija, Šmartno, Sava, Kresnice, Jevnica).

Vpis bo meseca APRILA 1993 v prostorih uprave VVO Litija, Bevkova ulica 1, vsak dan, razen sobot, od 7. do 14. ure, ob ponedeljkih pa od 7. do 16. ure.

## VABILO

AVT SIGNAL LITJA vabi k sodelovanju posameznike in skupine, ki bi želeli sooblikovati program lokalne televizije Litija.

Veseli bomo vseh, ki bi želeli sodelovati v informativnem, mladinskem in kulturno-zabavnem programu.

Naše oddaje lahko spremljate dvakrat tedensko: ob nedeljah ob 10. uri in ob torkih ob 20.30 na 33. kanalu UHF področja.

Interesenti naj pokličejo po telefonu 881-411 int. 80, ob sredah od 19. ure do 21.30 ali nam pišejo na naslov: AVT SIGNAL LITJA, Kidričeva, p.p. 9, 61270 LITJA.

AVT SIGNAL LITJA

## OBVESTILO

Gospodinjstva obveščamo, da bo na osnovi 19. člena Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Litija (Ur. l. RS, št. 8/92) organiziran

### ODVZEM KOSOVNIH ODPADKOV

zadnji teden pred veliko nočjo, od 5. do 9. aprila 1993. Podrobna navodila za zbiranje in oddajanje kosovnih odpadkov bodo objavljena na javnih mestih in posredovana gospodinjstvom.

KSP Litija





## ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega

BRANETA  
FUJSA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za darovano cvetje, sveče ter izrečeno sožalje.

Hvala g. župniku, g. Pepelnaku za poslovljni govor in pevcem iz Kresnic za zapete žalostinke.

Iskreno se zahvaljujemo družini Kmc, ki nam je nesebično pomagala. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: mama, sestra in brat z družino ter hči Jadranka



## ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustila draga žena, mama, babica in sestra

ALOJZIJA  
VIDMAR

iz Preval št. 1, Dole pri Litiji

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, darovali cvetje in sveče, ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebno lepo se zahvaljujemo Društvu upokojencev Dole, KS Dole, RK Dole, g. Mirku Vrtačniku za izrečene besede slovesa ter g. župniku za lepo opravljen cerkveni obred. Lepa hvala tudi pevcem iz Gabrovke.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož Anton, hčerka Zdenka, sinova Tone in Janez ter ostalo sorodstvo

*Bolečina se da skriti,  
tudi soze zatajiti,  
le tebe, draga mama,  
nam nihče ne more več vrniti.*

## V SPOMIN

V marcu mineva leto dni, odkar nas je zapustila naša draga mama, stara mama in babica

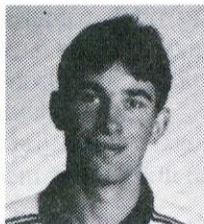
FRANČIŠKA  
DOLANC

Hvala vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem grobu in oživljate spomin na pokojnico.

Vsi njeni

*"Ko ura odbila  
bo mi poslednja...  
le Bog ve, le Bog ve,  
kako to boli!  
Naj roka Njegova  
tedaj me poboža  
in srce trpeče  
mi ohladi."*

(M. S.)



## SPOMIN

nate, dragi

VINKO  
SAVŠEK

iz Ponovič

ne more zbledeti. 12. marca 1992 se je zate končala zadnja skušnja, iz vajsenske dobe svoje ga mladega življenja si nenadoma moral oditi v večno mojstrstvo.

Tvoj dom še vedno boleče hrpeni po Tvojih pridnih rokah in širokem nasnehu.

Vsem, ki v plemeniti misli na njegovih 22 pomladi ustavite korak ob preranem grobu in počastite spomin njegove dobrote - iskrena hvala.

Neutolažljivi oče in sestri



## ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta, starega očeta

JOŽEFA  
PODLOGARJA

roj. 1907

iz Velike Gobe 7,  
Dole pri Litiji

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom za darovano cvetje in pomoč ter za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Še posebno se zahvaljujemo KS Dole, Društvu upokojencev Dole, govorniku Metodu Zavrlu za izrečene besede slovesa ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: sin Alojz v imenu vsega sorodstva

*Težka je bila ločitev,  
teško bilo je slovo,  
a tolažijo nas misli,  
da nekoč se snidemo.*

## ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža in očeta

ALOJZA  
PARKLJA

iz Golišč

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi pevcem za zapete žalostinke, g. Jožetu Godcu za poslovljne besede in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Še posebej hvala vsem, k so nam v težkih trenutkih nesebično pomagali.

Žalujoči: žena Ančka, sin Janko in hčerka Marija z družino



## ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice in prababice

## PAVLE BEBAR

iz Cirkuš

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje sveče in za sv. maše ter pospremili rajno v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

Še posebno se zahvaljujemo g. župniku Povšnarju in g. Cirarju za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem MPZ Lipa Vače in g. Juvanu za poslovljne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat iskrena hvala od vseh njenih



## ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame, stare mame, babice in tete

ROZALIJE  
MEDVED

iz Tenetiš 8, Litija

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so darovali cvetje, sveče, nam izrekli sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi g. Binetu Jesensku za poslovljne besede, g. dekanu Antonu Masniku za lepo opravljen pogrebni obred in g. Setničarju za odigrano Tišino.

Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsi njeni

## ZAHVALA DOMU TISJE

Ob smrti mame

## ROZALIJE MEDVED

se iskreno zahvaljujem vsem medicinskim sestram in negovalkam III. oddelka Doma Tisje za skrbno in požrtvovalno nego, kakor tudi upravi za mamino štiriletno bivanje v domu.

Hvala tudi glavnim medicinski sestri ga. Vidi Lukač in dr. Stanetu Ptičarju. Hvaležna hčerka Ana Pintar



## ZAHVALA

Ob prerani izgubi moža in očeta

FRANCIJA  
SIRKA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja, darovano cvetje, pomoč in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala g. dr. Marku Kolšku za pomoč v času bolezni. Hvala tudi pevcem, g. Albinu Jesensku za poslovljne besede ter g. Setničarju za zaigrano Tišino. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred.

Žena Sonja in otroci Igor, Matej in Katja



## ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, babice, prababice, sestri in tete

JUSTINE  
KOKALJroj. Medved  
iz Dolgega Brda  
pri Polšniku

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so darovali cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi pevcem za zapete žalostinke, avtorici poslovljnega govora ga. Ribičevi, govorniku in g. župniku za lepo opravljen cerkveni obred.

Iskrena hvala osebju Doma Tisje za vso skrb in nego.

Hvala vsem, ki z dobro mislijo postojijo ob njenem grobu!

Žalujoči vsi njeni



## V SPOMIN

Petnajstega aprila mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil po hudi bolezni moj mož, ati in dedek

## IVAN KOKOLE

iz Litije

Hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki se ga še spominjate, prinašate cvetje, prižigate sveče ter postojite ob njegovem grobu.

Žena Fani in hčerka Stanka z družino

*Ni več bolečin, ni več trpljenja,  
vse to je vzela večna zemlja.  
V domu ostala je praznina,  
a v srcih naših bolečina.*

27. februarja letos nas je zapustil dragi mož in oče

SERGEJ  
ZAVRL

iz Moravč pri Gabrovki

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam na kakršen koli način pomagali, nam izrekli sožalje in nam darovali cvetje ter sveče.

Zahvaljujemo se učencem 3. in 7. razreda ter šolskemu kolektivu, g. župniku in cerkvenemu pevskeemu zboru za lepo opravljen obred, govornici Heleni Perko za poslovljne besede ob odprtem grobu Ter Gasilskemu društvu Gabrovka.

Prisrčna hvala vsem, ki ste ga številno pospremili na njegovo zadnjo pot.

Žalujoči vsi njegovi

*Dragi ata, ni te več,  
spomin na tebe je boleč.  
Je solza grenka na srce kanila,  
ostala nam je bolečina.*

## ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta in starega očeta

STANETA  
BERDAJSA

iz Oble Gorice 9, Primskovo

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče ter za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred, cerkvenemu pevskeemu zboru za zapete pesmi, pogrebem in govorniku.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči otroci: Fani, Stane, Metka, Lojze, Jože, Tončka, Zvonko in Marica z družinami

*Skrb, delo in trpljenje  
tvoje je bilo življenje*

## ZAHVALA


Ob prerani izgubi naše drage

JULKE  
RAZORŠEK  
iz Strmce pri Vačah

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se gospodu župniku za pogrebni obred in lep govor, pevskeemu zboru Vače, ga. organistki za lepo zaigrane žalostinke, iskrena hvala pa tudi pogrebem in vsem, k ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Ježevi





**PINO** Jerebova 1a, 61270 Litija  
 projektiranje, sodne cenitve  
 inženiring v gradbeništvu  
 nadzor, strokovno vodenje pri graditvi  
 objektov

telefon: 061 881-620 Jože Poglajen, ing.gradb.

## OPOZORILO

Imetnike psov opozarjamo, da so dolžni v osmih dneh prijaviti nabavo živali veterinarski organizaciji, ki vodi register psov, na območju stalnega prebivališča imetnika živali.

Na območju občine Litija je to VETERINARSKI ZAVOD LJUBLJANSKE REGIJE, DE LITJA, Ježa 12, tel.: 882-017, 881-027.

Imetnik psa je prav tako dolžan v treh dneh na isti naslov prijaviti pogin, odtujitev ter vsako drugo spremembo v zvezi z rejo psov.

Proti ugotovljenim kršiteljem teh zakonskih določil bo pristojna inšpekcija ukrepala.

Inšpekcijske službe občine Litija

## STANE PODKRAJŠEK

Litijska 13

ŠMARTNO PRI LITJI

Telefon 882-969

Cenjene stranke obveščam, da vam nudim naslednje storitve:

- montaža vodovodnih in toplovodnih napeljav
- rezanje pločevine na škarjah do 10 mm
- rezanje pločevnine na sekatorju do 100 mm (fotocelica)
- krivljenje pločevine do 10 mm
- izdelava raznih kovinskih elementov s tega področja
- popravilo starih peči za centralno kurjavo.

Se priporočam in vam želim vesele velikonočne praznike.

## OBVESTILO

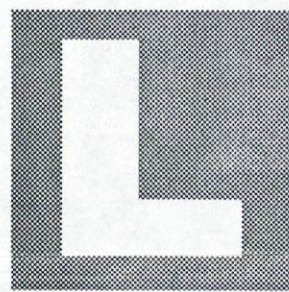
Vsa podjetja, zasebnike, stranke in občane, ki bi radi čestitali v našem glasilu za prvomajske praznike, obveščamo, naj nam pošljejo čestitke najpozneje do 14. aprila 1993.

Uredništvo GO

## CEPLJENJE PSOV

Obveščamo ve lastnike psov na območju občine Litija, da bo obvezno cepljenje psov proti steklini za leto 1993 po naslednjem razporedu:

<b>13. 4. 1993</b>	ŠMARTNO - Gaber	10.30
LITJA - gost. Kovač	VINTARJEVEC - Hauptman	12.00
ZG. LOG - pri Kovaču	<b>22. 4. 1993</b>	
SP. HOTIČ - pri Drnovšku	JAVORSKI PIL - koča	8.30
ZG. HOTIČ - gost. Kimovec	VEL. PRESKA - Nograšek	10.00
JESENJE - Okoren	POLŠNIK - Majcen	11.00
VAČE - gost. Situla	PREVEG - Košir	12.00
<b>14. 4. 1993</b>	KONJŠICA - gostilna	13.00
LITJA - Ježa 12	<b>23. 4. 1993</b>	
RIBČE - Lovše	MAMOLJ - šola	8.30
GOLIŠČE - Abtar	SP. LOG - gost. Simončič	10.00
JEVNICA - Šteful	SAVA - Berdajs	11.00
JEVNICA - trgovina	TEPE - Poznajelšek	12.15
KRESNIŠKE POLJANE - Kos	RENKE - cestna baza	13.00
KRESNICE - trgovina	<b>24. 4. 1993 (ZAMUDNIKI)</b>	
<b>15. 4. 1993</b>	GABROVKA - trgovina	8.00
ZAVRSTNIK - gostilna	DOLE - gostilna	9.30
ŠTANG. POLJANE - trgovina	KRESNICE - trgovina	11.00
VELIKA ŠTANGA - gostilna	VAČE - gost. Situla 1	12.00
REKA GOZD - Štrus	LITJA - Ježa 12	13.15
PONOVIČE - grad		
<b>16. 4. 1993</b>	Cepljenje proti steklini in dehelmintizaciji je obvezna za vse pse, starejše od 4 mesecev. Po končanem rednem cepljenju pa mora skozi vse leto lastnik poskrbeti za cepljenje psa takoj, ko ta izpolni 4 mesece starosti. Tako zahteva Odredba o preventivnih cepljenjih (Ur. l. RS, št. 63/92). Imetnik psa je dolžan v treh dneh prijaviti pogin, odtujitev, pobeg ter vsako drugo spremembo v zvezi z rejo psa. Vsi lastniki psov, ki ne bodo privedli psa na cepljenje, bodo prijavljeni sodniku za prekrške, necepljeni psi pa bodo odstranjeni - pobiti.	
VELIKA KOSTREV. - trgovina	<b>CEPLJENJE PAŠNIH ŽIVALI</b>	
RAZBORE - avtob. postaja	Obveščamo vse imetnike - rejce na območju občine Litija, ki bodo gnali svojo živino na pašo, da so dolžni predhodno poskrbeti za cepljenje le-te proti steklini. Lastniki živali lahko vakcinacijo naročijo vsak dan od 7. ure do 8.15 osebno pri VZLR, DE Litija, Ježa 12, ali po tel.: 881-027 in 882-017. Stroški vakcinacije bremenijo lastnika živali (Ur. l. RS, št. 63/92).	
JEŠČE - Adamlje	VZLR, p.o., GROSUPLJE, DE Litija	
PRIMSKOVO - Kopačija		
SOBRAČE - Fajdiga		
VRATA - Rebolj		
<b>19. 4. 1993</b>		
ZG. JABLANICA - Bajc		
CEROVICA - Zavrl		
MORAVČE - trgovina		
GABROVKA - trgovina		
TIHABOJ - Jerič		
<b>20. 4. 1993</b>		
BREZOVO - Rismondo		
DOLE - gostilna		
DOBOVICA - gostilna		
GRADIŠČE - Oblak		
LITJA - Ježa 12		
<b>21. 4. 1993</b>		
LITJA - Ježa 12		
PODŠENTJUR - Fakin		



## AVTO ŠOLA SI - CAR SVETIČ

Organizira tečaj cestno-prometnih predpisov za A in B kategorijo, ki se začne v četrtek, 25. marca 1993, ob 16.30, v prostorih AMD Litija, Podkraj 6.

Nudi vam naslednje ugodnosti:

- brezplačen tečaj cestno-prometnih predpisov
- brezplačen društveni izpit
- možnost obročne-ga odplačevanja.

Vozili boste lahko na avtomobilih: R 5 campus, citroen AX, yugo 55.

Vse informacije dobite na Graški cesti 2, Litija, po telefonu 881-140 od 14. do 15. in od 18. do 20. ure.

## mali OGLASI

Družina najame trisobno stanovanje ali hišo v Litiji. Telefon (061) 195-212.

Purane za nadaljnjo rejo lahko naročite na telefon (064) 241-189. Lahko jih pripeljem tudi na dom.

Kupimo garsonjero ali enosobno stanovanje nekje na Rozmanovem trgu.

Naslov: CKS 10, stanovanje št. 9, telefon 881-100

## ZDRAVO 1993

Športna zveza Litija tudi v letošnjem letu v okviru vseslovenske akcije "Razgibajmo življenje" vabi na udeležbo naslednjih športnorekreativnih prireditev, ki jih prirejajo športna društva na območju občine Litija:

### 27. 4. 1993 - Tek na Petelinjek v Gabrovki

Športno društvo PRESAD Gabrovka (različne dolžine prog, različne kategorije po starosti in spolu)

### 15. 5. 1993 - Litijski tek

ŠD PARTIZAN Litija (različne kategorije, različne dolžine prog)

### 30. 5. 1993 - Kolesarski vzpon na GEOSS

ŠD PARTIZAN Litija (kolesarjenje Litija - Sp. Slivna, različne kategorije)

### 4. 6. 1993 - Dediščina Levstikove poti

CIDM, List d.o.o., Litija (poletni pohod Litija - Čatež, 25 km, 6 ur)

### 20. 6. 1993 - Duetlon GEOSS

ŠD PARTIZAN Litija (kolesarjenje in tek, Litija - Vače - Geoss)

### 21. 6. 1993 - Vzpon z gorskimi kolesi na Janče

ŠD Jevnica (različne kategorije, od 5 do 9 km gorskega kolesarjenja)

### 13. 11. 1993 - Pohod po Levstikovi poti LITJA-ČATEŽ

CIDM, List, d.o.o., Litija (pohod Litija-Čatež, 25 km 6 ur)

### 12. 12. 1993 - Planinski pohod na Tisje

Planinsko društvo Litija (pohod Litija-Tisje, 18 km, 4 ure)

Za pridobitev priznanja - medalje ZDRAVO 1993, štejejo 3 opravljene prireditve, ki jih potrdi z žigom in podpisom organizator prireditve na vaš kartonček na cilju vsake prireditve.

Kartončke akcije ZDRAVO lahko dvignete osebno v času uradnih ur v prostorih Športne zveze Litija in Planinskega društva ob sredah in četrkih v novi športni dvorani v Litiji, ali pa jih naročite po pošti na naslov:

Športna zveza Litija, p.p. 81, 61270 Litija

Poleg naštetih prireditev šteje lahko kot ena opravljena dejavnost tudi udeležba na državnem prvenstvu v katerikoli športni disciplini (posamezno) ali pa tekmovanje v občinski trim tenis ligi.

Priznanja - medalje bomo podelili ob koncu leta 1993 v okviru prireditev Izbor Športnika leta 1993

Športna zveza Litija

## PRODAJAMO - SVETUJEMO - VGRAJUJEMO

**ABI**

d.o.o.  
LITJA, Ljubljanska c. 14

Tel.: 881-236

- stavbno kleparstvo
- vodovodne instalacije
- centralne kurjave
- elektroinstalacije

UGODNO!

Po izredno ugodnih cenah vam izdelamo:

- samostojni sistem za ogrevanje na kurilno olje do 35 KW (peč, gorilec, cisterna 2000 l, črpalka, termostat, ventili).

CENA: do 3500 DEM

## Trgovina ARIANA

vam nudi:

## metrsko blago

v najrazličnejših barvah in vzorcih za vse vrste priložnosti; zanimiva izbira blaga iz uvoza za plisanje

- vsak četrtek nasveti modne oblikovalke ter možnost izdelave oblačil

Odprto - delavnik: od 14. do 19. ure

sobota: od 8.30 do 12. ure.

OBIŠČITE NAS in se o zanimivi ponudbi prepričajte sami!

Trgovina ARIANA, CZB 25, Litija, tel.: 882-319





## LITIJSKI KOŠARKARJI V I. DRŽAVNI LIGI

Članska ekipa Košarkarskega kluba "Litija" se je uvrstila v I. državno ligo - rdeča skupina.

Litijski košarkarji so že igrali v I. SKL, in sicer:

Leta 1972 in od 1974 do 1976 so igrali v I. B SKL; v letu 1973 pa v I. A SKL, kjer pa so zaradi pomlajene ekipe izpadli. V sezoni 1981/82 so zasedli v II SKL - vzhod prvo mesto in se uvrstili v I. SKL. Prvo leto igranja so bili šesti. V sezoni 1983/84 so osvojili 8. mesto med 12. ekipami in zaradi reorganizacije lig izpadli v II. SKL; kjer so igrali vse do sedaj.

In kako je potekala sezona 1992/93: Od vseh 18 prvenstvenih tekem v II. SKL od 1. do 4. mesta sta se tako uvrstila iz zahodne skupine Litija in Kraški zidar, iz vzhodne pa MIK Pre-

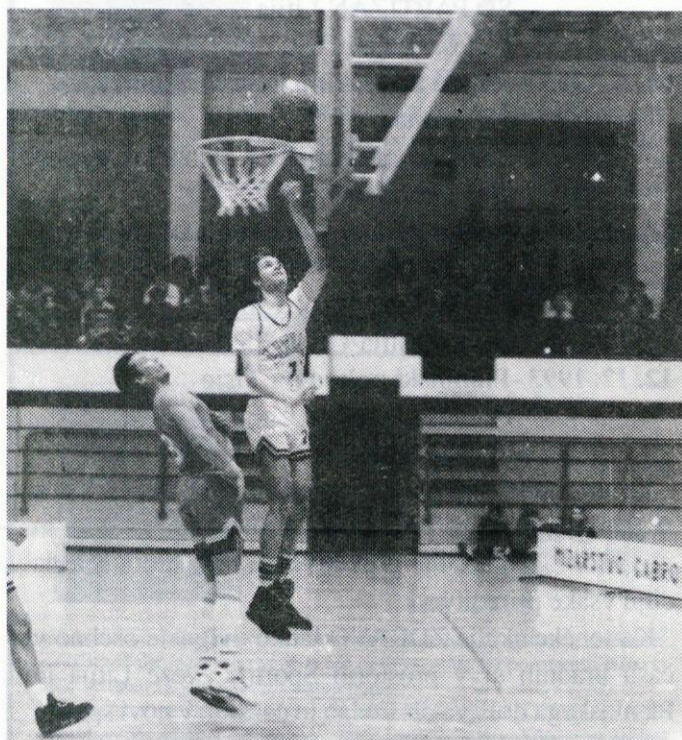
bold in Zagorje. Medsebojna srečanja v skupinah so se upoštevala.

Košarkarji Litije in Kraškega zidarja so dobili vse štiri tekme in imeli po 8 točk. Ker pa se je medsebojno srečanje v skupini zahod končalo v korist Litije, so se tako Litijani uvrstili v I. državno ligo - rdeča skupina.

Za velik uspeh litijske košarke, osvojitvi prvega mesta v II. SKL in vstop v I. državno ligo gre zahvala vsem igralcem, njihovega trenerju in celotnemu upravnemu odboru kluba.

Ob tej priliki se je potrebno zahvaliti vsem sponzorjem in zvestim navijačem, ki so kakorkoli pripomogli k tako velikemu uspehu litijske košarke.

Karolina Šušteršič



Prizor na eni iz zadnjih tekem prvenstva 1992/93 v Litiji

## V POLFINALU DRŽAVNEGA POKALA



Stojijo z leve: Jeras (trener), A. Počervina, R. Špelič, B. Mandel, Z. Kolar, A. Femc, M. Sotenšek, Čepijo z leve: B. Maček, I. Doblekar, B. Čotar, T. Kogovšek, T. Ulčar, M. Plešnik

**GLASILO OBČANOV**  
Ustanoviteljica: Skupščina občine Litija. Predsednik časopisnega sveta: Mirko Kaplja. Ureja uredniški odbor: Kampan Benčič, Mija Bernik, Stane Črne, Lučka Hostnik, Vida Klemenčič, Anuška Potisek, Irena Prašnikar, Iva Slabe in Boris Žužek (glavni in odgovorni urednik). Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Grafična Priprava: Multiener, d.o.o. Ljubljana. Tisk: Aleksander Jovanovič, Litija. Izdajatelj: Prelest d.o.o. Ljubljana, Titova 37. Naslov uredništva: Skupščina občine Litija, Jerebova 14, za Glasilo občanov, Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo. Časopis prejema vsa gospodinjstva brezplačno na dom. Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje (št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5 - odstotni davek od prometa proizvodov.

Rokometaši PRESADA uspešno igrajo v pokalnem tekmovanju, saj so se uvrstili v polfinale tega tekmovanja. V četrtfinalu so v SI. Gradcu z Novo Opremo sicer izgubili za tri gole, v povratni tekmi pa v Litiji zmagali za tri gole in se na račun več danih golov v gostih uvrstili v polfinale, kjer jih čaka ljubljanski Slovan. Prvo srečanje bo 17. 3. v Ljubljani, povratno pa teden dni kasneje v Litiji.

V prvenstvu pa jim rožice ne cvetijo tako dobro. V zadnjih treh kolih so si doma zapravili priložnost za čim boljše izhodišče v play offu, kamor se uvrsti prvih osem ekip po rednem delu prvenstva. Vprašanje pa je, če se bo Presadu uspelo obdržati med prvo osmerico.

## NAJBOLJŠI JE FRANCI CILENŠEK

Prvi krog glasovanja za izbor najboljšega športnika meseca februarja je za nami. Športna zveza je prejela precej glasovnic in v absolutni kategoriji športnika meseca je naslov osvojil **Franci CILENŠEK** iz Litije. Za njim sta se uvrstila **Brigita Rozina** litijskega kegljaškega kluba in **Dušan Hauptman**, košarkar ljubljanske Smelt Olimpije. Za njimi sta se uvrstila **Simon Rozina** in **Drago Motoh**.

### Rezultati:

1. ŠPORTNICA NAD 18 let: Brigita Rozina, Kegljški klub Litija 12 glasov

2. ŠPORTNIK NAD 18 let: Dušan HAUPTMAN, KK SMELT Olimpija 12 glasov

Franci CILENŠEK 14 glasov

3. REKREATIVEC: Drago MOTOH 1 glas

Simon ROZINA 1 glas

Izmed prispelih nagrad smo izžrebali dobitnika praktične nagrade, in sicer dve pizzi s pivoma, ki jo podarja turistična agencija List iz Litije. Nagrajenec je **Jožef Gombač, Loška 4, Litija**. Vse potrebne v zvezi z nagrado bo poslano po pošti.

Športna zveza Litija iskreno čestita Franciju Cilenšku za osvojeni naslov, seveda tudi vsem ostalim, se zahvaljuje vsem glasovalcem, ki bodo po pošti prejeli posebne športne značke.

Rudi BREGAR

## ŠPORTNIK MESECA APRILA

Športna zveza bo športnika meseca izbirala tudi v aprilu. Svoje predloge pošljite na naslov Športne zveze in jih opremite s točnimi podatki in uspehi posameznika ali ekipe v februarju in marcu letošnjega leta. Predloge za glasovanje zbirajo do vključno 5. aprila na naslov Športna zveza Litija, Ul. M. Pregljeve 1, p.p. 81, 61270 Litija. K predlaganju še posebej vabijo klube in društva v občini, ki najbolj poznajo rezultate svojih športnikov in ekip.

Pri predlogu ne pozabite navesti naziva predlagatelja. Vse podrobnejše informacije o akciji litijske športne zveze dobite tudi po telefonu na številko 882-916.

Rudi Bregar

## ŠPORTNO DRUŠTVO JEVNICA »TENIS SEKCIJA«

### VAS VABI v letošnji sezoni

k igranju tenisa na igriščih športno rekreacijskega centra v Jevnici in k ugodnemu nakupu sezonskih teniških kart.

Členik velja do 31. 3. 1993.

- **karta -D-** za 2 uri igranja tedensko ob točno določeni uri in dnevu za celo igrišče 150 DEM

- **karta -R-** za 2 uri igranja tedensko ob predhodni rezervaciji termina za celo igrišče 200 DEM

- **karta -X-** za 2 uri igranja tedensko ob predhodni rezervaciji termina za polovico igrišča (drugo polovico plača partner s podobno karto ali gotovino) 110 DEM

- **karta -O-** otroška karta, starost do 15 let, za igranje tenisa v dopoldanskem času do 14. ure s plačano članarino športnemu društvu Jevnica brezplačno.

Člani ŠD Jevnica s plačano članarino za leto 1993 imajo 10% popusta, dodatnih 10% popusta na gornje cene pa imajo krajani KS Jevnica.

### INFORMACIJE IN VPLAČILA:

- Mlakar Zdravko, Kresniške Poljane 31, tel.: 877-523

- Potočnik Niko, Jevnica 59, tel.: 877-367

- ali na ŽR: Športno društvo Jevnica, št. 50150-678-96258 po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan vplačila, s pripisom "tenis karta". Če boste plačali s položnico, predložite originalni obrazec.

### IZŽREBANI REŠEVALCI FEBRUARSKE KRIŽANKE

Za križanko iz prejšnje številke Glasila občanov smo prejeli 145 rešitev. Žreb pa je odločil takole:

1. nagrada: **Branko Ojnik**, Gubčeva 6, 61270 Litija; nedeljsko kosilo za tri osebe;

2. nagrada: **Darja Marzidovšek**, Maistrova 1, 61270 Litija; večerja za dve osebi;

3. nagrada: **Jože Rink**, Trg na Stavbah 9, 61270 Litija; kosilo za eno osebo.

Vse nagrade je prispevalo gostišče Pustov mlin, za kar se mu iskreno zahvaljujemo, vsem nagrajencem ki so tokrat samo Litijani, pa čestitamo. Hvala tudi vsem ostalim reševalcem križanke.

## PLANINSKI KOTIČEK

### VABILO

PD LITIJA vabi vse planinke in planince, da se udeležijo

### OBČNEGA ZBORA PD LITIJA,

ki bo v nedeljo, 4. aprila 1993 ob 10. uri v planinskem domu na JANČAH



JANČE (risba Marija Smolej)

Na občnem zboru bomo pregledali dosedanje delo, razgmili načrte za naprej in tudi podelili priznanja najbolj prizadevnim (za opravljene vezne planinske poti, planinsko šolo ipd.). Seveda pa bo tudi obilo priložnosti za prijateljske pomenke, obujanje spominov in kovanje novih načrtov.

Na srečanjih litijskih planincev je vedno prijetno in veselo, tako bo tudi letos, zato se nam pridružite.

Za starejše smo zagotovili prevoz, **posebni avtobus** bo odpeljal ob **8.30 izpred Centromerkurja**, o vrnitvi pa se bomo dogovorili med potjo. Cena povratne vozovnice je 100 SIT.

PD LITIJA

### PLANINSKI IZLET

### PO ZASAVSKI PLANINSKI POTI

PD Litija vabi vse prijatelje planin na spomladanski izlet na

### BOHOR

V NEDELJO, 18. APRILA 1993



Koča na Bohorju (risba Anton Roje)

Posebni avtobus bo odpeljal ob 7. uri izpred Centromerkurja, vrnili pa se bomo pozno popoldne istega dne. Obvezne prijave v pisarni planinskega društva v novi večnamenski dvorani (vhod nasproti osnovne šole na Rozmanovem trgu) vsak četrtek od 16. do 18. ure.

Zasavska planinska pot je prav gotovo ena najpopularnejših in tudi najlepših veznih planinskih poti. Dosedaj jo je prehodilo že več kot 6.000 pohodnikov. Do letošnjega leta je potekala od Janč na zahodu do Kumrovca na vzhodu. Sedaj pa je namesto Kumrovca, ki je pač v sosednji državi, kot zadnja kontrolna točka določeno Bizeljsko.

Na našem izletu bomo obiskali kar tri kontrolne točke ZPP: Bizeljsko, Zagaj in Bohor. Ob prijavi boste lahko nabavili tudi dnevnik zasavske planinske poti. Hoja ni zahtevna, zato je izlet primeren tudi za cele družine.

PD LITIJA